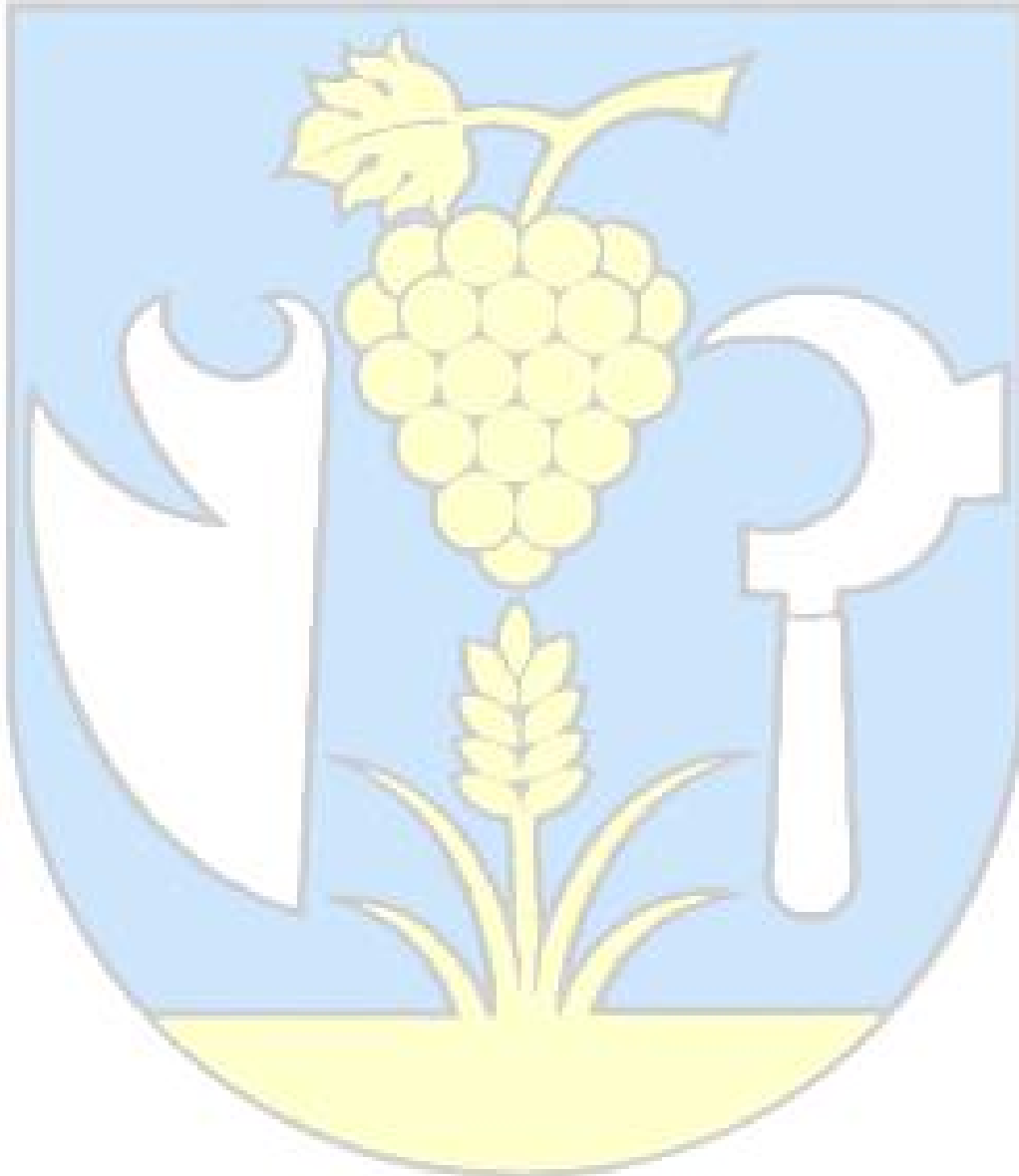

PROGRAM ROZVOJA OBCE SKAČANY (2024-2031)

Dátum schválenia: 12.12.2023

Uznesenie č. 83/2023

Verzia. 1.0

Obsah

Úvod.....	3
ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ	6
A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA	6
A.1.1 Základná charakteristika obce	6
A.1.2 História obce.....	8
A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie	8
A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia	12
A.1.5 Trh práce a sociálna situácia.....	20
A.1.6 Hospodárska základňa	23
A.1.7 Občianska vybavenosť	25
A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor.....	27
A.1.9 Bývanie a bytový fond.....	28
A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra.....	29
A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy	32
A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA	35
A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	37
A.3.1 SWOT analýza.....	37
A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov	39
A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu	41
ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ	43
ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	46
C.1 Hospodárska prioritná oblasť.....	46
C.2 Sociálna prioritná oblasť	47
C.3 Environmentálna prioritná oblasť	49
ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ	50
D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie.....	50
D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie	51
D.3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce.....	58
ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ	61
E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR	61
Prílohy Programu rozvoja obce	64

Úvod

Program rozvoja obce (ďalej aj ako PHSR) predstavuje spolu s územným plánom (ak ho má obec vypracovaný) základný a kľúčový dokument pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiach na danom území. Tento dokument formuluje predstavu obce o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PHSR systémovo a koncepcne analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie by malo byť zárukou, že tento strategický dokument nebude len zbytočne rozsiahlym a popisným zoznamom nereálnych plánov (zoznamom zámerov, na ktoré obec nemá dostatok finančných prostriedkov), ale bude skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť zvýšenie kvality životnej úrovne obyvateľov na vybranom území. Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom, ktorý by mal reflektovať nadradené strategické dokumenty na úrovni okresu, kraja či štátu, ktoré majú dosah na obec a jej územie. Zároveň je viac alebo menej napojený aj na iné strategické dokumenty viažuce sa na územie obce.

Jednotlivé kapitoly Programu rozvoja obce sú v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z. Ten uvádza 5 častí, ktoré strategický dokument musí obsahovať: analytická, strategická, programová, realizačná a finančná časť. Dokument je zároveň v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vydal Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (v znení jej aktuálnej verzie).

Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

Program rozvoja obce bol spracovaný na základe potrieb obce Skačany, ktoré vychádzali hlavne z končiaceho sa programového obdobia a tiež z faktu, že pôvodnému programu rozvoja obce končila platnosť a aktuálnosť vzhľadom na formujúce sa nové strategické dokumenty nadradeného charakteru. Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Skačany bola schválená obecným zastupiteľstvom dňa 15.06.2023

Formulár č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu

VSTUPNÁ SPRÁVA PRE SPRACOVANIE/AKTUALIZÁCIU STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	
Názov dokumentu	Program rozvoja obce Skačany 2024 - 2031
Forma spracovania	Spracovanie Programu rozvoja obce Skačany vykonávala externá firma v súčinnosti s obcou a v súlade s Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja- v znení aktuálnej verzie. Dokument bol vypracovaný v súlade so zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z.
Riadenie procesu spracovania	Proces spracovania dokumentu bol manažovaný prostredníctvom riadiaceho tímu. Ten zodpovedal za celkovú koordináciu a pozostával

	z externých odborníkov a zo zástupcov obce. Riadiaci tím obce Skačany pozostával z nasledovných členov: <table><tr><th colspan="3">Riadiaci tím</th></tr><tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci / organizácia</th><th>Činnosť v riadiacom tíme</th></tr><tr><td>Ing. Juraj Kližan</td><td>starosta obce</td><td>Koordinátor riadiaceho tímu</td></tr><tr><td>Ing. Ľuboslava Sokolová</td><td>externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.</td><td>Člen riadiaceho tímu za dodávateľa</td></tr><tr><td>Mgr. Jana Minárechová</td><td>externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.</td><td>Člen riadiaceho tímu za dodávateľa</td></tr></table> Pre potreby spracovania dokumentu bola tiež zriadená skupina- prípravný tím, zo zástupcov obce. Tá zodpovedá za obsahovú stránku Programu rozvoja obce Skačany a plní rôzne úlohy v súlade s metodikou spracovania programu rozvoja obce. Členmi pracovnej skupiny boli: <table><tr><th colspan="3">Zoznam členov prípravného tímu</th></tr><tr><th>Titul, Meno, Priezvisko</th><th>Funkcia v obci/organizácia</th><th>Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR</th></tr><tr><td>Ing. Marián Krajčo</td><td>poslanec oz</td><td>Koordinátor PHSR</td></tr><tr><td>Ing. Stanislav Griač</td><td>poslanec oz</td><td>Koordinátor PHSR</td></tr><tr><td>Ing. Kvetoslava Kližanová</td><td>Zamestnanec obce</td><td>Koordinátor PHSR</td></tr></table> Členovia riadiaceho tímu a prípravného tímu navzájom spolupracovali a komunikovali podľa potreby (osobne, telefonicky, e-mailom). Do procesu spracovania dokumentu bola zapojená verejnosť, a to prostredníctvom informácií a dotazníkov umiestnených na webovej stránke obce, na obecnom úrade a obecnej tabuli a taktiež ďalšími vhodnými a relevantnými spôsobmi. Dotazníky pre občanov boli analyzované a zapracované do procesu tvorby Programu rozvoja obce Skačany. Dokument bol vo finálnej časti prerokovaný a schvaľovaný na zastupiteľstve.	Riadiaci tím			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci / organizácia	Činnosť v riadiacom tíme	Ing. Juraj Kližan	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu	Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa	Mgr. Jana Minárechová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa	Zoznam členov prípravného tímu			Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR	Ing. Marián Krajčo	poslanec oz	Koordinátor PHSR	Ing. Stanislav Griač	poslanec oz	Koordinátor PHSR	Ing. Kvetoslava Kližanová	Zamestnanec obce	Koordinátor PHSR
Riadiaci tím																															
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci / organizácia	Činnosť v riadiacom tíme																													
Ing. Juraj Kližan	starosta obce	Koordinátor riadiaceho tímu																													
Ing. Ľuboslava Sokolová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa																													
Mgr. Jana Minárechová	externý odborník / MVL Štefánek, s.r.o.	Člen riadiaceho tímu za dodávateľa																													
Zoznam členov prípravného tímu																															
Titul, Meno, Priezvisko	Funkcia v obci/organizácia	Funkcia v pracovnom zaradení do procesu spracovania PHSR																													
Ing. Marián Krajčo	poslanec oz	Koordinátor PHSR																													
Ing. Stanislav Griač	poslanec oz	Koordinátor PHSR																													
Ing. Kvetoslava Kližanová	Zamestnanec obce	Koordinátor PHSR																													
Obdobie spracovania	- obdobie spracovania 05/2023 – 12/2023																														
Financovanie spracovania	Rozpočet obce																														

Zdroj: vlastné spracovanie

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce Skačany bol odhadnutý na 7-8 mesiacov. Nasledovná tabuľka predstavuje indikatívny harmonogram spracovania podľa jednotlivých častí, ktoré musí Program rozvoja obce obsahovať.

Formulár č. 2 – Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce

Harmonogram spracovania Programu rozvoja obce												
Termín (mesiac v roku)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: vlastné spracovanie

V rámci harmonogramu bolo potrebné najskôr vypracovať Vstupnú správu pre spracovanie /aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Skačany, ktorá tvorila podklad pre externú firmu na začatie prác na dokumente. Vstupná správa bola schválená na zastupiteľstve obce.

V ďalších krokoch nasledovalo zverejnenie informácie o tom, že sa spracováva dokument Program rozvoja obce Skačany na roky 2024-2031, tlač a distribúcia dotazníka pre občanov, zverejnenie dotazníka online, získanie podkladov pre analytickú časť, analyzovanie vnútorného a vonkajšieho prostredia, ex-post hodnotenie PHSR z minulého obdobia- najmä za účelom získania vstupných informácií do programovej časti.

Nasledovalo spracovanie východísk pre strategickú časť a vypracovanie strategickej vízie a formulácia strategických cieľov a opatrení. Vypracovanie akčného plánu, systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR je výstupom strategickej a programovej časti. Finančný rámec pre realizáciu PHSR a výber projektov v súlade s finančno-ekonomickými možnosťami predstavovalo finančnú časť procesu spracovania spolu so zapracovaním indikatívneho rozpočtu do programového rozpočtu obce. Finalizácia dokumentu predstavovala pripomienkovanie, prerokovanie a schválenie zastupiteľstvom.

Metódy zapojenia verejnosti do prípravy Programu rozvoja obce

Vzhľadom na charakter dokumentu, ktorý je zameraný na rozvoj života v obci vo všetkých oblastiach, bolo potrebné do procesu jeho tvorby zapojiť aj širokú verejnosť. Ich názory a podnety predstavovali podklad pre tvorbu a plánovanie projektov, ktorých cieľom je skvalitnenie života v obci. Hlavnou metódou zapojenia občanov do tvorby dokumentu bol dotazníkový prieskum, ktorý sa realizoval klasickou papierovo formou a tiež bol dostupný online na vyplnenie. Občania boli informovaní o tvorbe dokumentu cez sociálne siete, stránku obce, vývesnú tabuľu či prostredníctvom rozhlasu.

Východiskové strategické a koncepčné dokumenty

Pri spracovaní Programu rozvoja obce Skačany boli definované ciele a opatrenia v súlade so strategickými a programovými dokumentmi lokálneho, regionálneho a národného významu. Ich zoznam je súčasťou Vstupnej správy pre spracovanie/ aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce. Vstupná správa tvorí prílohu tohto dokumentu.

ČASŤ A - ANALYTICKÁ ČASŤ

Analytická časť Programu rozvoja obce je založená na databáze informácií a ukazovateľov. Obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie. Zameriava sa tiež na odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce s ohľadom na udržateľný rozvoj. Analytická časť obsahuje analýzu vnútorného aj vonkajšieho prostredia.

A.1 ANALÝZA VNÚTORNÉHO PROSTREDIA

Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných najmä zo štatistických údajov a prieskumov. Číselné údaje sú uvedené v tabuľkách a v grafoch, pričom obsahujú krátky písomný komentár. Analýza vnútorného prostredia vychádza z geografických a demografických daností územia a tiež z jeho histórie.

A.1.1 Základná charakteristika obce

Obec Skačany sa nachádza na západnom Slovensku a je súčasťou Trenčianskeho samosprávneho kraja. Patrí do okresu Partizánske- nachádza sa v jeho severnej časti. Obec leží na výbežkoch Malej Fatry v Hornonitrianskej kotline, na dolnom toku rieky Nitrice. Územie je stredne urbanizované, obklopené poľnohospodárskou a lesnou krajinou.

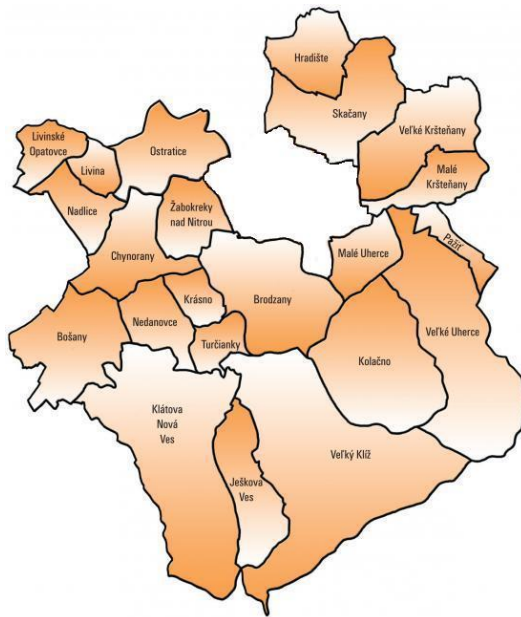
Katastrálne územie obce sa rozprestiera na oboch brehoch Nitrice. Na severe siaha až po zastavané územie obce Hradište a na severovýchode sa približuje až k zastavanému územiu obce Dolné Vestenice. Súvislejšie plochy lesa sa zachovali vo vyšších polohách v severnej a východnej časti katastra. Pahorkatina je prevažne odlesnená a intenzívne poľnohospodársky využívaná. Dubové lesy menšieho rozsahu sa tu zachovali len v lokalitách Dúbravy a Drieňové (Skačanský les).

Obr. č. 1: Kraje Slovenskej republiky

Zdroj: <https://www.poznajslovensko.sk/regiony-okresy-mesta-obce>

Obr. č 2 : Obce okresu Partizánske

Zdroj: <https://www.masstredneponitrie.sk/popis-uzemia.html>

Tabuľka č. 1 Základné údaje o obci a kontaktné údaje

Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Partizánske
Región	Stredné Ponitrie
Poloha	48°39'39"S 18°22'43"V
Nadmorská výška	205 m n. m.
Rozloha	15,38 km ² (1 538 ha)
Počet obyvateľov	1 293
Hustota obyv.	86,94 obyv./km ²
ŠÚJ	505463
Kontaktné údaje	
Adresa	Skačany 451, 958 53 Skačany
Telefón	+421/38/748 81 79, 0911 210 433
E-mail	obec@skacany.sk, podatelna@skacany.sk
WEB stránka	www.skacany.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

Obec je členom **Regionálneho združenia miest a obcí regiónu Stredné Ponitrie** (RZMO Stredné Ponitrie), ktorého cieľom je chrániť práva a záujmy obcí, zjednocovať ich postup pri vykonávaní úloh zverených obciam, aktívne vplývať na rozvoj samosprávnych funkcií a navrhovať prostredníctvom Združenia miest a obcí Slovenska alebo samostatne ústredným orgánom štátnej správy riešenie kompetenčných problémov medzi samosprávou a štátnou správou. Obec je členom **Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie** o. z., ktoré funguje na princípoch prístupu LEADER.

A.1.2 História obce

Obec je jednou z najstarších obcí svojho okolia. Prvá písomná zmienka pochádza z rokov 1078-1095 z čias panovania kráľa Ladislava, kedy bola obec majetkom Nitrianskeho biskupstva. Z 13. storočia sa datuje prvá zmienka o farnosti. Skačany boli v minulosti kráľovským mestečkom a centrom Skačianskeho panstva ku ktorému patrilo 14 obcí. Na prelome 13. a 14. storočia ich dočasne ovládol Matúš Čák Trenčianky, ktorého služobníci viackrát poškodili tunajších obyvateľov. Po jeho smrti znovu patrili biskupstvu a jeho vlastníctvom zostali až do 19. storočia. Už v priebehu 14. storočia sa Skačany stali centrom správy okolitých cirkevných majetkov. Začiatkom 15. storočia tu sídlil osobitný kastelán v opevnenom hrádku, ktorý sa pridal k povstalcom bojujúcim proti kráľovi Žigmundovi. Význam Skačian ešte vzrástol po roku 1468, keď boli k biskupským majetkom na dolnej Nitrici pričlenené majetky zrušeného Zoborského benediktínskeho opátstva.

Zrejme už v priebehu 12. storočia nad obcou postavili farský románsky kostol zasvätený sv. Jurajovi, ktorý slúžil nielen pre Skačany, ale aj blízke Návojovce. Prvý raz sa farský kostol a jeho farár Samson spomína v roku 1333.

V 2. polovici 17. storočia cisár Leopold II. udelil Skačanom jarmočné privilegium. Podľa neho sa v mestečku konávalo 5 jarmokov ročne a nadobudlo charakter mestečka.

Ťažké časy tureckých nájazdov koncom 16. a začiatkom 17. storočia obyvatelia Skačian prežili aj vďaka tomu, že si na príhodných miestach vybudovali viacero menších zemných opevnení. Na príhodných miestach vykopalí priekopy a z vykopanej hlíny navršili valy, za ktorými našli útočisko najbližší susedia. Po týchto refúgiách zostali iba málo zreteľné stopy.

V minulosti sa obyvatelia obce živili podomovým obchodovaním, neskôr vinohradníctvom a poľnohospodárstvom. Bol tu pivovar, dva mlyny, filiálka paličkovej továrne, tehelňa, pošta, notariát. Počas prvej svetovej vojny prišli Skačany o veľa živiteľov rodín. Dostavila sa bieda a hlad. Močariská sa premieňali na úrodnú pôdu. Bezzemkovia, ktorých bola väčšina, pracovali čiastočne ako deputátnici (bíreši) a nádenníci na cirkevnom majetku, ktorý prenajímal Rudolf Adler. Niektorí obyvatelia nachádzali pracovné príležitosti v miestnej tehelni a v dvoch mlynoch (Dolný mlyn patrili Petrovi Ďurišovi a Horný mlyn Jozefovi Hýbalovi). Ďalšie útrapy priniesla druhá svetová vojna a Slovenské národné povstanie. V Skačanoch našlo útočisko mnoho cudzích ľudí. Skrývali sa spolu s miestnymi obyvateľmi v pivniciach a lesoch. Po oslobodení vznikol v obci národný výbor a dedinská organizácia Komunistickej strany Slovenska, ktorá prevzala do svojich rúk správu obce až do roku 1989.

A.1.3 Prírodné podmienky a životné prostredie

Obec Skačany leží v severnom výbežku sprašovej Nitrianskej pahorkatiny na styku s južným výbežkom Strážovských vrchov na ľavostrannej nive a terase Nitrice. Západnú a južnú časť katastrálneho územia tvoria tret'ohorné usadeniny pokryté sprašovými horninami. Severovýchodnú časť tvoria druhohorné horniny. Pahorkatina je prevažne odlesnená a intenzívne poľnohospodársky využívaná. Zvyšok územia je zalesnený dubovo-hrabovými lesmi s bukom.

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia SR sa v riešenom území stretávajú 2 provincie – Západné Karpaty a Západopanónska panva. Západné Karpaty reprezentuje Fatranskotatranská oblasť, celok Strážovské vrchy, podcelok Nitrické vrchy, oddiel Drieňov. Západopanónska panva sa člení na subprovinciu Malá dunajská kotlina, oblasť Podunajská nížina, celok Podunajská pahorkatina, podcelky Nitrianska pahorkatina s oddielom Drieňovské predhorie a Nitrianska niva s oddielom Stredonitrianska niva. Podľa základných typov reliéfu je možné v riešenom území vymedziť oblasť hornatiny výbežku Strážovských vrchov, plochú a členitú pahorkatinu v západnej časti katastrálneho územia a rovinu údolnej nivy Nitrice s lokálnymi terasovými stupňami a plošinami fluvialných a prolúviálnych sedimentov. Rozpätie nadmorskej výšky v katastrálnom území je od 196 m do 432 m (na kóte Chotoma).

Morfológia oblasti pahorkatinných svahov s mierne modelovaným reliéfom je podmienená mäkkými, prevažne nespevnenými horninami (íly), alebo len slabo spevnenými horninami (vápence). Výskyt strmších svahov je spravidla daný karbonatickým vývojom neogénnych sedimentov, alebo reliéfom plytko ležiacich odolnejších hornín. Zvláštnym prvkom je široká akumulčná depresná plocha medzi svahmi pahorkatiny medzi Skačanmi a Veľkými Kršteňanmi. Spodné časti svahov majú konkávny tvar, výrazné konvexné sú svahy s výskytom horizontálne uloženého karbonického súvrstvia. Prevláda stredný stupeň členitosti.

Klimatické pomery

Územie patrí do teplej klimatickej oblasti, do okrsku teplého, mierne suchého, s miernou zimou a priemernou ročnou teplotou 9 °C. Počet letných dní v roku s maximálnou teplotou viac ako 25 °C je 50 – 60. Podľa množstva úhrnu zrážok patrí riešené územie do mierne vlhkej klímy. Obdobie leta je teplé a zimy sú mierne. Priemerný ročný úhrn zrážok je v území 607 mm, maximálny okolo 685 mm a minimálny 460 mm.

Hydrologické pomery

Hydrologicky riešené územie spadá do základného povodia rieky Nitra. Zaujímavé územie patrí k vrchovinovo-nížinnej oblasti, s dažďovo-snehovým režimom odtoku, s akumuláciou vôd v období december až január. Najvyššie vodnosti sú viazané na topenie snehov a pripadajú na mesiace február až apríl. Hydrografické pomery v rozhodujúcej miere ovplyvňuje tok Nitrice (Belanky), ktorá je prítokom rieky Nitra. Okrem Nitrice riešeným územím tečú drobné vodné toky, ktoré tu aj pramenia. Sú prítokmi Nitrice a Bebravy.

Podzemné vody majú veľmi veľký hospodársky význam. Sú zdrojom pitnej a priemyselnej vody a ich množstvo a kvalita je hlavným faktorom hospodárskeho rozvoja a prosperity. V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd.

Pedologické pomery

Západnú a južnú časť katastrálneho územia tvoria tret'ohorné usadeniny, sčasti pokryté sprašou a sprašovými horninami. Severovýchodnú časť tvoria druhohorné horniny. Mezozoikum chočského a strážovského príkrovu tvorí najrozsiahlejšiu časť územia. Permské bridlicovo-pieskovcovozlepencové súvrstvie spolu s telesami melafýrov vystupuje v horskej skupine Drieňov. Najmocnejšou vrstvou chočského príkrovu sú stredno a vrchnotriasové dolomity. Sú prevažne svetlé a svetlosivé, jemnokryštalické, pórovité. Deluviálne sedimenty sa nachádzajú na úpätných svahoch pahorkatiny a tiež na hornatine v relatívne malých hrúbkach (1,5 až 3,5 m), pričom ich mocnosti spravidla narastajú smerom k päte svahu.

Z pôdných typov sa na nive Nitrice vyvinuli fluvizeme. Vznikli na mladých aluviálnych sedimentoch. Sú charakteristické procesom akumulácie humusu, ktorý je rušený záplavami alebo akumuláciou v podmienkach so zvýšenou alebo periodicky zvýšenou hladinou podzemnej vody. V riešenom území

patria k najúrodnejším, sú dobre zásobené vodou i živinami. Na pahorkatine na sprašových hlinách sa nachádzajú hnedozeme. Ide o hlboké, hlinitoílovité až ílovité, relatívne úrodné pôdy. Rendziny prevládajú na vyššie položených svahoch výbežku Strážovských vrchov. Viazu sa na zvetraliny pevných karbonátových hornín (vápence, dolomity, vápenaté zlepenice), silne vápnité pôdotvorné substráty. Tieto pôdy sú charakteristické vysokým obsahom skeletu malou až strednou hrúbkou pôdneho profilu, prevažujúcou hlinitou až ílovito-hlinitou zrnitosťou a obsahom karbonátov v celom profile.

Nerastné zdroje – riešené územie je na nerastné suroviny pomerne chudobné, nenachádza sa tu žiadne ložisko rudných surovín, ropy ani plynu.

Ochrana prírody

Riešené územie nezasahuje do súvislej sústavy chránených území Natura 2000 – nezasahuje do navrhovaných vtáčích území, ani území európskeho významu. Nachádza sa tu maloplošné územie ochrany prírody – Prírodná pamiatka Nitrica, vyhlásené podľa Zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. V zmysle tohto zákona tu platí 5. stupeň územnej ochrany. Prírodná pamiatka predstavuje zvyšok pôvodného toku Nitrice so zachovalým pomerne širokým brehovým porastom a lužným lesom, ktorý tvoria okrem bežných drevín (vrb, topole) aj husté zárasty krov. Lokalita je dôležitá z vedeckovýskumného, náučného a kultúrnovýchovného hľadiska. Výmera chráneného územia je 2,96 ha a zasahuje do katastrálnych území Skačany, Hradište. Ako CHPV bolo vyhlásené v roku 1986. Zvyšok katastrálneho územia je podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v 1. stupni ochrany. Vo východnej časti katastrálneho územia na lesnom pôdnom fonde sa nachádzajú biotopy národného a európskeho významu Ls 5.1 Bukové a jedľovobukové kvetnaté lesy, Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy, Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy.

Tabuľka č. 2 Základné údaje o prírodnej rezervácii Nitrica

Evidenčné číslo:	112
Výmera chráneného územia:	29 600 m ²
Výmera ochranného pásma:	-
Rok vyhlásenia:	1986
Rok poslednej novelizácie:	-
Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ:	Okresný národný výbor v Topoľčanoch
Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ:	Nariadenie Okresného národného výboru v Topoľčanoch z 13.2.1986 č. 22/G/3/1986 - účinnosť od 1.4.1986
Názov organizačnej jednotky Štátnej ochrany prírody SR, spravujúcej CHÚ:	ŠOP - S-CHKO Ponitrie
Predmet ochrany:	Zvyšky pôvodného toku riečky Nitrica so zachovalým brehovým porastom a lužným lesom v severnom výbežku Podunajskej nížiny. Lokalita je dôležitá z vedeckovýskumného, náučného a kultúrnovýchovného hľadiska.
Spôsob vymedzenia ochranného pásma:	OP nevyhlásené: okrem CHA, jaskýň a prírodných vodopádov platné podľa § 17 - ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z.
Stupeň/druh ochrany:	5. stupeň
Príslušnosť do súvislej európskej sústavy chránených území:	Nie
Súkromné chránené územie:	Nie

Zdroj: Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody SR, vlastné spracovanie

Na udržiavanie prírodného dedičstva, zachovanie rozmanitosti a foriem života na Zemi, na obnovenie a racionálne využívanie prírodných zdrojov a na udržanie ekologickej stability slúži v SR zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Tento zákon stanovil 5 stupňov územnej ochrany, pričom rozsah obmedzení sa zväčšuje so zvyšujúcim sa stupňom. I. stupeň ochrany platí na celom území SR ako všeobecná ochrana.

Slovenská republika sa pristúpením k Ramsarskej konvencii zaviazala zachovávať a chrániť mokrade, ako regulátory vodných režimov a biotopy podporujúce charakteristickú flóru a faunu. Mokradami sa v zmysle konvencie rozumejú všetky "územia s močiarimi, slatinami a vodami prirodzenými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi.." (čl.1. ods.1).

Tabuľka č. 3: Mokrade na území obce Skačany

Názov mokrade	Plocha (m ²)	Názov obce	Kategória
„Rybník“ Skačany	10 000	Skačany	L - lokálna

Zdroj: ŠOP SR, vlastné spracovanie

Odpadové hospodárstvo

Téma odpadov sa dostáva do popredia čoraz viac hlavne v spojitosti s budúcnosťou. Produkcia odpadov neustále rastie a tak zostáva hlavným problémom ich skladovanie, triedenie, recyklovanie a iné využitie. Odpadové hospodárstvo by sa aj do budúcnosti malo riadiť podľa prísnejších pravidiel, medzi iným asanovať prípadné nelegálne skládky, nespracovateľný odpad deponovať na riadenú skládku, zariadiť, aby výrobné organizácie, ktoré produkujú špecifický odpad museli mať vlastný program likvidácie výrobného odpadu, podporovať triedenie odpadov v domácnostiach atď. Hoci trend smeruje k týmto krokom, kontrola a sankcie sú zatiaľ nedostatočné.

Obec v súčasnosti zabezpečuje vývoz tuhého komunálneho odpadu na riadenú skládku v obci Livinské Opatovce. Odvoz zabezpečuje firma BORINA – EKOS, s. r. o. V obci sa uskutočňuje separovaný zber komunálneho odpadu a separuje sa sklo, plasty, papier, VKM, kovové obaly. V obci sa tiež nachádza kontajner na zber šatstva. Zber nebezpečného odpadu, elektroodpadu sa vykonáva v obci dvakrát ročne. Veľkoobjemový odpad je možné odovzdať na zberové miesto, ktoré je otvorené 1x v mesiaci a taktiež prostredníctvom jarného a jesenného zberu na uvedenom mieste. Biologický odpad zo stromov a verejnej zelene sa v obci kompostuje. Každá domácnosť má zabezpečený kompostér. V súčasnosti nie je v obci žiadna nelegálna skládka, v prípade jej zriadenia bude obec hľadať možnosti jej odstránenia.

Tabuľka č. 4: Množstvo vyprodukovaného odpadu v tonách za rok

Komodita	TKO	Papier	Plasty	Sklo	Kovy	Nápojové kart.	BRO
2016	234,480	19,170	9,130	14,880	0,690	1,490	-
2017	241,790	13,380	10,050	19,610	0,770	1,120	-
2018	244,580	16,880	12,310	25,270	1,010	1,150	25,000
2019	236,41	22,670	13,770	23,060	0,560	1,360	30,000
2020	238,400	19,015	17,704	20,960	2,206	1,744	70,000
2021	225,220	16,450	19,049	22,677	62,454	1,964	83,380
2022	211,450	28,547	14,011	22,326	59,334	1,484	50,300

Zdroj: OcÚ Skačany, vlastné spracovanie

A.1.4 Obyvateľstvo a demografická situácia

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti. Z časti je aj odrazom postavenia obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien. Ku dňu 31.12.2022 mala obec Skačany 1327 obyvateľov. V nasledujúcej tabuľke sa nachádza vývoj počtu obyvateľov od roku 2018 do roku 2022.

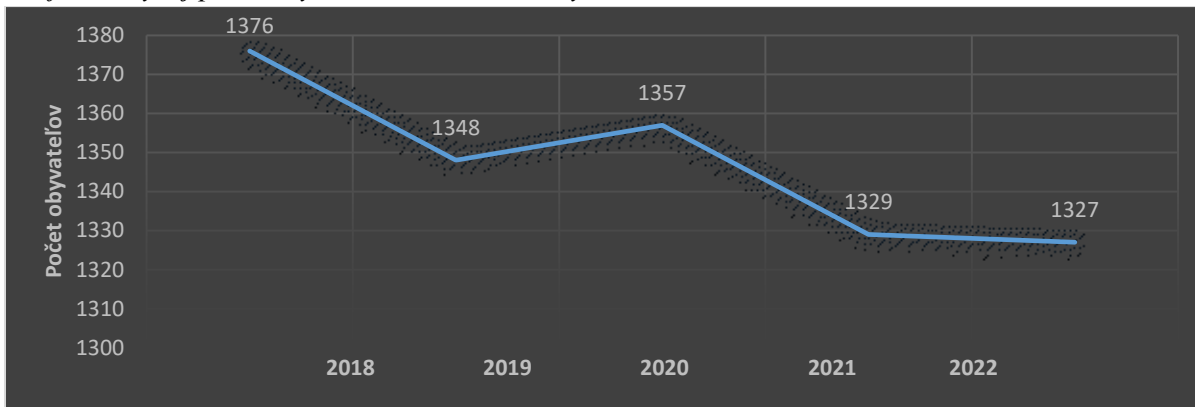
Tabuľka č. 5: Vývoj počtu obyvateľov v obci Skačany v rokoch 2018 - 2022

Rok	Počet obyvateľov	Muži	Ženy	Prírastok/Úbytok	Index starnutia
				absolútne	
2018	1376	689	687	1	116,11
2019	1348	677	671	-28	121,72
2020	1357	686	671	9	118,10
2021	1329	667	662	-8	127,14
2022	1327	666	661	-2	124,75

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Z dlhodobého hľadiska má počet obyvateľov klesajúcu tendenciu. To je typické pre celú spoločnosť a tento jav sa nazýva starnutie populácie. V obci Skačany môžeme vidieť od roku 2018 do roku 2022 klesajúci trend počtu obyvateľov. Tento trend je znázornený v grafe č. 1.

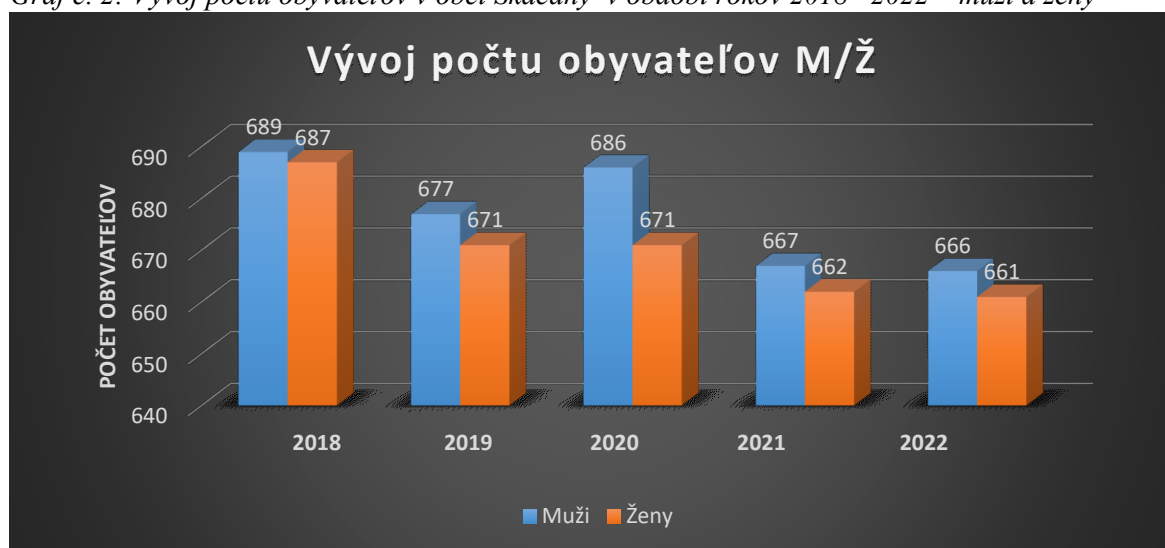
Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v obci Skačany v období 2018 – 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Na grafe č. 2 je zachytený vývoj počtu obyvateľov podľa mužského a ženského pohlavia. Môžeme konštatovať, že z dlhodobého hľadiska je počet mužov a žien vyrovnaný. Z celkového počtu obyvateľov predstavovali v roku 2022 ženy 49,81 % a muži 50,19 %.

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Skačany v období rokov 2018– 2022 – muži a ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Počet obyvateľov je výsledkom populačnej dynamiky - pôrodnosti, úmrtnosti a migrácie. Samotný vývoj pôrodnosti je v celoslovenskom meradle hlavným faktorom ovplyvňujúcim celkovú trajektóriu populačného vývoja. Zároveň v predpokladoch má táto zložka vysokú mieru neurčitosti.

V tabuľke č. 6 je zobrazený demografický vývoj v obci Skačany v rokoch 2018 – 2022. Najviac detí sa narodilo v roku 2020. Najviac zomrelo osôb v roku 2019 .

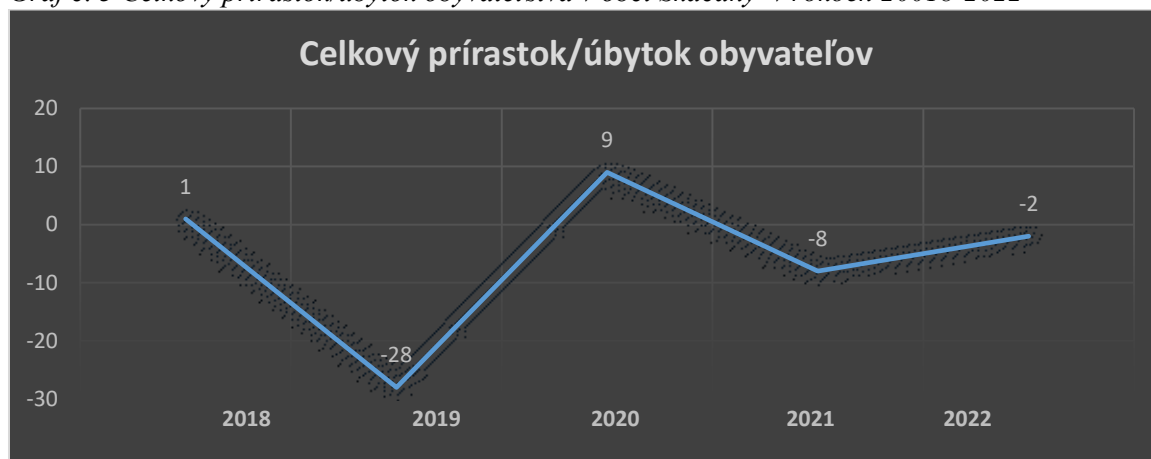
Tabuľka č. 6: Demografický vývoj v obci Skačany v rokoch 2018 – 2022

	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	1376	1348	1357	1329	1327
Narodení	13	10	12	8	10
Zomrelí	13	26	15	18	20
Priťahovaní	24	23	29	30	29
Vystťahovaní	23	35	17	28	21
Migračné saldo	1	-12	12	2	8
Celkový prírastok/úbytok	1	-28	9	-8	-2

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Na nasledujúcom grafe sa nachádza zobrazenie prírastku resp. úbytku obyvateľov v obci Skačany počas rokov 2018-2022.

Graf č. 3 Celkový prírastok/úbytok obyvateľstva v obci Skačany v rokoch 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Dôležitejšou demografickou charakteristikou ako počet obyvateľov je úroveň populačného starnutia. Dobre ju vystihujú priemerný vek obyvateľstva (vážený aritmetický priemer podľa početnosti obyvateľov v jednotlivých vekoch) a index starnutia (pomer počtu obyvateľov vo veku 65 rokov a viac na 100 obyvateľov vo veku 0-14 rokov). V rámci Slovenskej republiky oba ukazovatele jednoznačne dokumentujú trend intenzívneho starnutia slovenskej populácie. Opakom indexu starnutia je index vitality. Ten sa rovná pomeru predproduktívneho obyvateľstva k obyvateľstvu v poproduktívnom veku. Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku.

Index starnutia v obci Skačany sa pohybuje nad hodnotou 100 pričom môžeme sledovať jeho postupné zvyšovanie. V kraji sa index starnutia zvyšuje. Podľa údajov Štatistického úradu SR v roku 2022 dosiahol index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja hodnotu 138,75. Rovnaká situácia je aj v rámci Slovenskej republiky. Index starnutia sa postupne zvyšuje a je nad hodnotou 100. V roku 2022 index starnutia Slovenskej republiky dosiahol hodnotu 110,95.

Tabuľka č. 7: Veková štruktúra obyvateľstva v rokoch 2018 – 2022 opraviť podľa počtu obyvateľov

Veková kategória	2018		2019		2020		2021		2022	
	A	%	A	%	A	%	A	%	A	%
Počet obyvateľov celkom	1376	100	1348	100	1357	100	1329	100	1327	100
• muži	689	50,07	677	50,22	686	50,55	667	50,18	666	50,18
• ženy	687	49,93	671	49,78	671	49,45	662	49,82	661	49,82
Predproduktívny vek - muži (0 - 14)	108	7,84	100	7,41	107	7,88	96	7,22	94	7,08
Predproduktívny vek - ženy (0 - 14)	103	7,48	98	7,27	103	7,59	103	7,75	104	7,83
Predproduktívne obyvateľstvo celkom	211	15,32	198	14,68	210	15,47	199	14,97	198	14,91
Produktívny vek - muži (15-64)	477	34,66	473	35,08	468	34,48	460	34,61	463	34,89
Produktívny vek - ženy (15-64)	443	32,19	436	32,34	431	31,76	417	31,37	419	31,57
Produktívne obyvateľstvo celkom	920	66,85	909	67,42	899	66,24	877	65,98	882	66,46
Poproduktívny vek - muži (65+)	104	7,55	104	7,71	111	8,17	111	8,35	109	8,21
Poproduktívny vek - ženy (65+)	141	10,24	137	10,16	137	10,09	142	10,68	138	10,39
Poproduktívne obyvateľstvo celkom	245	17,79	241	17,87	248	18,26	253	19,03	247	18,60
Priemerný vek u mužov	41,26	-	41,79	-	41,85	-	42,26	-	42,58	-
Priemerný vek u žien	43,18	-	43,31	-	43,18	-	43,58	-	43,30	-
Priemerný vek obyvateľstva celkom	42,22	-	42,55	-	42,51	-	42,91	-	42,94	-
Index starnutia	-	116,11	-	121,72	-	118,10	-	127,14	-	124,75

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Populačné starnutie predstavuje pre Slovensko jednu z najväčších výziev 21. storočia, ktorá nezvratne zasiahne všetky sféry fungovania spoločnosti. Aj napriek tomu, že v súčasnosti nie sú ešte prejavy starnutia slovenskej populácie také citelné, vývoj vekovej štruktúry obyvateľov poukazuje na zrýchľovanie procesu starnutia populácie na Slovensku. Dôchodkový vek dosahujú silné povojnové ročníky a vo veku najvyššej fekundity (fyziologickej plodnosti) sú málo početné vekové skupiny narodené v prvej polovici 90-tych rokov minulého storočia.

V obci Skačany zaznamenávame počas sledovaného obdobia postupný pokles počtu obyvateľov. Taktiež nárast indexu starnutia. Vo všeobecnosti vyššia hodnota indexu starnutia znamená, že sa zvýšil podiel poproduktívnej zložky obyvateľstva a klesol podiel predproduktívnej zložky obyvateľstva. Úbytok obyvateľstva môže zmierniť migrácia. Zrýchľujúci sa proces populačného starnutia však zrejme významnejšie neovplyvní. Priemerný vek v obci Skačany za rok 2022 je 42,94 Priemerný vek obyvateľov Trenčianskeho kraja za posledné roky vzrastá a v roku 2022 mal hodnotu 43,4 rokov.

Graf č. 4 znázorňuje vekovú štruktúru obyvateľstva v obci Skačany v roku 2022. Z grafu môžeme vidieť, že zatiaľ najpočetnejšia je skupina obyvateľov v produktívnom veku.

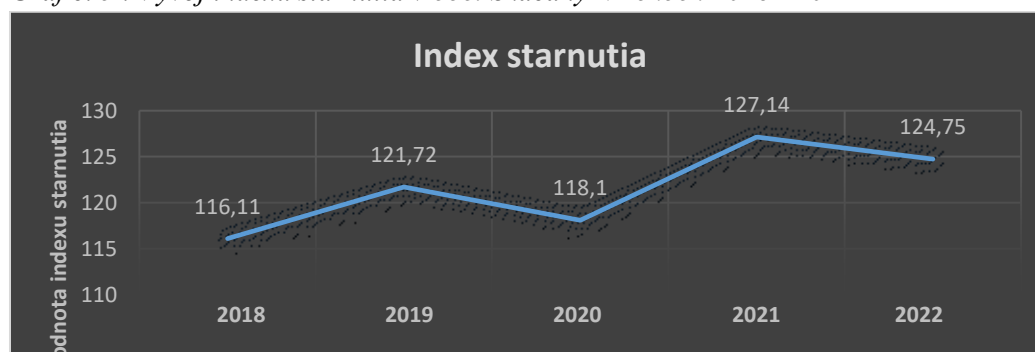
Graf č. 4: Veková štruktúra obyvateľstva v obci Skačany v roku 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Index starnutia nad úrovňou 100 % znamená starnutie populácie, keďže počet ľudí v poproduktívnom veku prevyšuje počet ľudí v predproduktívnom veku. Index starnutia v obci Skačany zaznamenal v posledných rokoch nárast. Kým v roku 2018 bol na úrovni 116,11, v roku 2022 bola jeho hodnota 124,75. Index starnutia v okrese Partizánske za toto obdobie je na úrovni 157,28 a index starnutia na úrovni Trenčianskeho kraja je 138,75.

Graf č. 5 : Vývoj indexu starnutia v obci Skačany v rokoch 2018 - 2022

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Školské vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti, odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny.

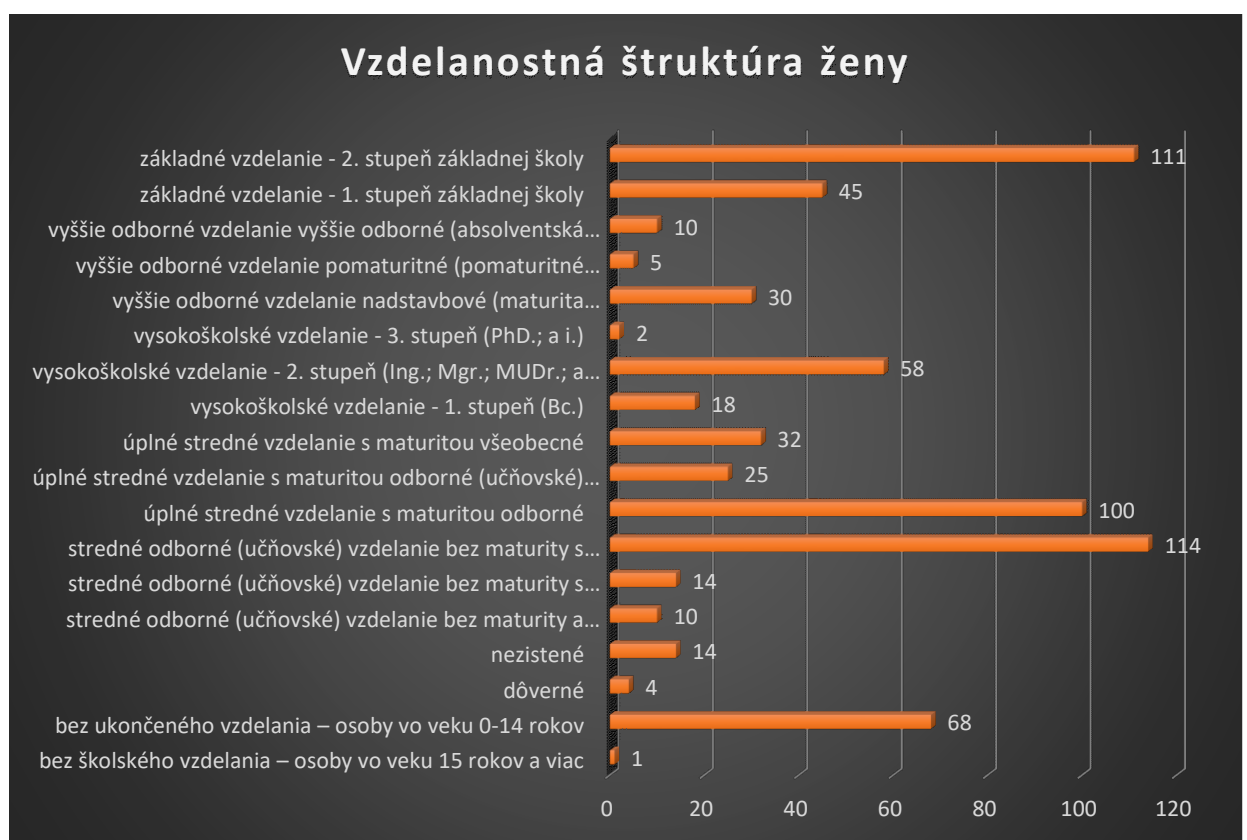
Tabuľka č. 8: Vzdelanostná štruktúra obce Skačany v roku 2021

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Pohlavie		Spolu
	muži	žen	
bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	2	1	3
bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	71	68	139
dôverné	2	4	6
nezistené	41	14	55
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity a bez výučného listu (zaškolenie, zaučenie)	14	10	24
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s vysvedčením o záverečnej skúške	28	14	42
stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity s výučným listom	185	114	299
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné	79	100	179
úplné stredné vzdelanie s maturitou odborné (učňovské) s výučným listom	51	25	76
úplné stredné vzdelanie s maturitou všeobecné	16	32	48
vysokoškolské vzdelanie - 1. stupeň (Bc.)	14	18	32
vysokoškolské vzdelanie - 2. stupeň (Ing.; Mgr.; MUDr.; a i.)	41	58	99
vysokoškolské vzdelanie - 3. stupeň (PhD.; a i.)	3	2	5
vyššie odborné vzdelanie nadstavbové (maturita absolventov učebných odborov stredných odborných škôl)	27	30	57
vyššie odborné vzdelanie pomaturitné (pomaturitné kvalifikačné)	1	5	6
vyššie odborné vzdelanie vyššie odborné (absolventská skúška, absolventský diplom)	7	10	17
základné vzdelanie - 1. stupeň základnej školy	42	45	87
základné vzdelanie - 2. stupeň základnej školy	52	111	163
Úhrn			

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

V nasledovných grafoch vidíme rozdelenie obyvateľov podľa vzdelania a pohlavia. V oboch skupinách dominuje stredoškolské vzdelanie či už s maturitou alebo bez nej.

Graf č. 6: Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva muži /ženy

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín, údaje zo sčítania obyvateľstva v roku 2021

Vývoj náboženskej štruktúry obyvateľstva Slovenska bol ovplyvnený do veľkej miery kresťanstvom, a preto za posledných 130 rokov na našom území prevažujú kresťanské konfesie. Náboženská štruktúra Slovenska v medzivojnovom období bola výsledkom dlhodobého historického vývoja. Viac ako dvojtretinovou väčšinou tu prevažovalo rímskokatolícke obyvateľstvo, ktoré bolo rozšírené najmä medzi obyvateľstvom československej, ale z časti i maďarskej národnosti.

V obci najviac ľudí vyznáva rímskokatolícku vieru a to 79,60 % občanov. Druhou najpočetnejšou skupinou sú ľudia bez vierovyznania- 14 % .

Tabuľka č. 9: Náboženská štruktúra v obci Skačany v roku 2021

Vierovyznanie	
Rímskokatolícka cirkev	1064
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	8
Gréckokatolícka cirkev	5
Reformovaná kresťanská cirkev	1
Pravoslávna cirkev	0
Kresťanské zbory	8
Apoštolská cirkev	0
Bez vyznania	189
Iné	10
Nezistené	52
SPOLU	1337

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Obyvateľstvo je z hľadiska národnostnej skladby homogénne, s prevahou obyvateľov slovenskej národnosti. K slovenskej národnosti sa hlási 97 %.

Tabuľka č. 10: Národnostná štruktúra v obci Skačany v roku 2021

Národnosť	SPOLU
Slovenská	1300
Maďarská	20
Česká	3
Rómska	1
Nemecká	2
Poľská	4
Iná	6
Nezistené	1
SPOLU	1337

Zdroj: ŠÚ SR, pracovisko Trenčín

A.1.5 Trh práce a sociálna situácia

Pod pojmom trh práce rozumieme miesto, kde sa stretáva ponuka a dopyt. Ponuka pracovných miest a dopyt po pracovnej sile, prípadne dopyt po pracovných miestach a ponuka pracovnej sily. Ideálnym stavom na trhu práce je rovnováha - dopyt po pracovných miestach zodpovedá ponuke pracovnej sily, no tento stav je len veľmi ťažko dosiahnuteľný a preto sa stretávame na trhu práce s prebytkom pracovnej sily či s prebytkom pracovných miest.

V posledných rokoch trh práce na Slovensku ovplyvnili faktory neekonomického charakteru. Hlave pandémie COVID-19 a vojna na Ukrajine. Dovtedy bola pracovná legislatíva na Slovensku zameraná skôr na tradičné formy zamestnania v podobe trvalého pracovného pomeru a práce vykonávanej zo sídla pracoviska. Situácia donútila kompetentných, aby v tejto oblasti nastala vyššia flexibilita, digitalizácia či celková úprava pracovnej legislatívy. Najvýraznejším krokom bolo zavedenie tzv. home office, ktorý bol využívaný počas pandémie a stal sa bežnou súčasťou pracovno-právnych pomerov.

Na trhu práce môžeme vidieť tých, ktorí sú zamestnaní (zamestnanci ako fyzické osoby, ktoré vykonávajú prácu), zamestnávateľa, SZČO, členovia družstiev či zamestnanci v civilnom sektore. Tiež je tu skupina osôb, ktorí sú nezamestnaní, no aktívne si prácu hľadajú a tiež nezamestnaní, ktorí si ale prácu nehľadajú (tzv. ekonomicky neaktívne obyvateľstvo).

Mieru neschopnosti hospodárstva využívať všetky zdroje práceschopného obyvateľstva, ktoré má k dispozícii, vyjadrujeme ako mieru nezamestnanosti. Miera nezamestnanosti patrí k dôležitým ukazovateľom výkonnosti národného hospodárstva. Percentuálna miera nezamestnanosti sa vypočíta ako pomer počtu nezamestnaných osôb, ktoré sa aktívne snažia získať zamestnanie a sú schopní to preukázať, a celkového počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva vyjadrený v percentách.

Štatistika nezamestnanosti Slovenska za rok 2022:

1. **Miera evidovanej nezamestnanosti: 5,90 %** (6,76 % v decembri 2021).
2. **Počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie: 160 204** (182 760 v decembri 2021).
3. **Celkový počet evidovaných uchádzačov : 178 143** (200 225 osôb v decembri 2021) .
4. **Počet voľných pracovných miest: 81 699** : najviac BA kraj - 26 989 miest (podiel 33,03 %), najmenej miest bolo v KE kraj - 3 193 (podiel 3,91 %).

Miera evidovanej nezamestnanosti na konci roku 2022 v Trenčianskom kraji dosiahla hodnotu 3,69%. Miera evidovanej nezamestnanosti na úrovni okresu Partizánske dosiahla v tomto období hodnotu 3,95%.

Tab. č. 11 : Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v okrese Partizánske za roky 2018-2022

Okres Partizánske		2018	2019	2020	2021	2022
	Počet evidovaných uchádzačov	917	980	1460	1015	1049
	Počet evidovaných uchádzačiek	485	569	791	560	574
	Spolu	1402	1549	2251	1575	1623

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

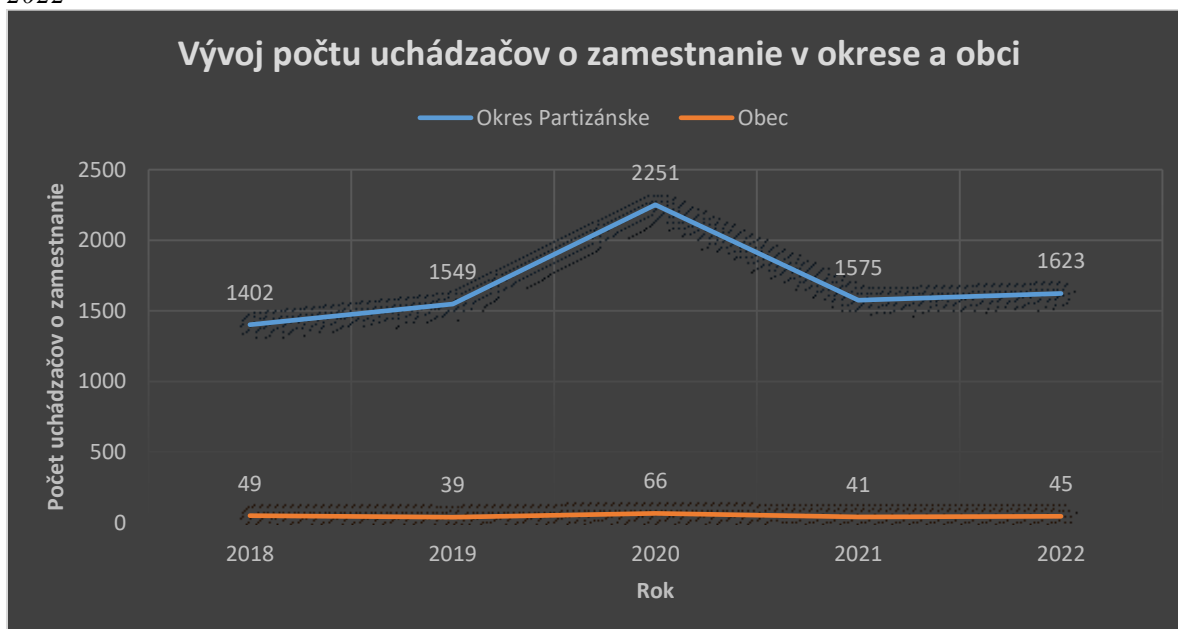
Tab. č. 12 : Počet evidovaných uchádzačov/ čiek o zamestnanie v obci Skačany za roky 2018-2022

Skačany		2018	2019	2020	2021	2022
Počet evidovaných uchádzačov		30	22	38	25	28
Počet evidovaných uchádzačiek		19	17	28	16	17
Spolu		49	39	66	41	45

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Za celý rok 2022 klesol o počet uchádzačov o prácu o 22 082 osôb, teda o viac ako 11,03 %. V porovnaní so začiatkom roka bolo v evidencii uchádzačov podstatne menej aj ľudí nezamestnaných viac ako 12 mesiacov, občanov starších ako 50 rokov, či mladých vo veku do 29 rokov. Počet voľných pracovných miest sa pritom v decembri medziročne zvýšil o viac ako 10-tisíc a dosiahol hodnotu 81 699. (Zdroj: www.employment.gov.sk).

Graf č.7: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v okrese Partizánske a v obci Skačany r. 2018-2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci Skačany k 30.9.2023 bola 2,49%. V snahe o zníženie nezamestnanosti obec aktívne participuje aj v projektoch vyhlásených ústredím ÚPSVaR pri vytváraní dočasných pracovných miest. Obec spolupracuje rovnako aj pri aktívnej politike trhu práce. Obec dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktívnych prác a malých obecných služieb, najmä na údržbu verejných priestranstiev.

Graf č. 8 Odvetvia v ktorých pracujú obyvatelia obce Skačany – údaje zo SODB 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.6 Hospodárska základňa

Ekonomicko-hospodárska charakteristika regiónu

Ekonomický potenciál Trenčianskeho samosprávneho kraja predstavuje spolupôsobenie v kraji sa nachádzajúceho kapitálu, ľudských zdrojov a prírodných daností za účelom výroby produkcie, poskytovania služieb. Hospodársky rozvoj jednotlivých okresov Trenčianskeho kraja má osobitné regionálne špecifiká. Dôvodom je rozdielna ekonomická základňa okresov, rozdielna vybavenosť územia infraštruktúrou, rozdielne prírodné podmienky. Okres Partizánske je dlhodobo spájaný s ekonomickou úrovňou nižšiu ako je priemer Slovenska.

Z priemyselných odvetví je v okrese Partizánske rozvinutý obuvnícky priemysel, v menšej miere kožiarsky priemysel, výroba stavebných hmôt a stavených prvkov a strojársky priemysel.

Niektoré obce okresu Partizánske sú spájané aj s ekonomikou a hospodárstvom okresu Topoľčany, nakoľko s ním tvoria geografickú hranicu. V tomto okrese dominuje potravinársky a drevospracujúci priemysel, elektrotechnický, odevný a textilný priemysel.

Pôdohospodárska charakteristika regiónu a obce

Nehnuteľnosti v pôdohospodárstve sa členia podľa druhov pozemkov (kultúr) na poľnohospodársku pôdu a nepoľnohospodársku pôdu. Pri poľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky a to : orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty. Pri nepoľnohospodárskej pôde rozoznávame pozemky: lesný pozemok, vodná plocha, zastavaná plocha a nádvorie, ostatná plocha. V grafe nižšie môžeme vidieť rozdelenie poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy v okrese Partizánske za rok 2022. Jeho celková výmera bola 301 012 685 m², pričom v okrese prevažuje pôda využívaná na nepoľnohospodárske účely.

Graf č. 9: Rozdelenie poľnohosp. a nepoľnohosp. pôdy v okrese Partizánske za rok 2022

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Celková výmera pôdy obce Skačany za rok 2022 bola : 15 377 694 m². V tabuľkách nižšie sú uvedené výmery v m² jednotlivých typov poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych druhov pôdy v obci za rok 2022

Tabuľka č. 13: Rozdelenie poľnohospodárskej pôdy obce Skačany

Celková výmera územia obce	Poľnohospodárska pôda SPOLU	Orná pôda	Chmel'nica	Vinica	Záhrada	Ovocný sad	Trvalý trávny porast
15 377 694	7 719 203	6 346 349	0	102 664	343 444	6 611	920 135
100%	50,19%	41,26%	0%	0,66%	2,23%	0,04%	5,98%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 14: Rozdelenie nepoľnohospodárskej pôdy obce Skačany

Celková výmera územia obce	Nepoľnohospodárska pôda SPOLU	Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha
15 377 694	7 658 491	6 430 410	206 324	635 864	385 893
100%	49,81%	41,81%	1,34%	4,13%	2,50%

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Ekonomicko-hospodárska charakteristika obce

Na území obce Skačany sa nachádza niekoľko zamestnávateľov, pričom medzi najväčších zamestnávateľov v obci patrí: Ľubomír Šujan - Záhradníctvo Šujan. Zamestnáva približne 10- 19 zamestnancov z obce ale aj okolitých obcí. Medzi ďalších zamestnávateľov v obci patria: Norbert Klenovič – PANDA KPK, Agro Diskomp, s.r.o., IRIS – IV, n.o., potraviny COOP Jednota SD Topoľčany, potraviny Milk Agro.

Na území obce tiež prebieha poľnohospodárska výroba. Je situovaná v areáli družstva Agro Diskomp, s. r. o. Sústreď sa hlavne na rastlinnú výrobu. Na území obce prebieha tiež priemyselná výroba, ktorá sa sústreď hlavne na výrobu a vývoj obuvi.

Tabuľka č. 15: Právnické osoby v obci Skačany

	2018	2019	2020	2021	2022
Právnické osoby spolu	17	18	20	15	19
Právnické osoby ziskové	15	15	18	14	17
Právnické osoby neziskové	2	3	2	1	2

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

Tabuľka č. 16: Fyzické osoby v obci Skačany

	2018	2019	2020	2021	2022
Fyzické osoby - podnikatelia (osoby)	78	88	85	99	89
Živnostníci	72	84	81	89	84

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.7 Občianska vybavenosť

Občianska vybavenosť miest a obcí je častokrát rozhodujúci faktor, vďaka ktorému sa občania rozhodujú či v danom meste, obci chcú bývať, alebo sa presťahujú na miesto, kde je občianska vybavenosť širšia a dostupnejšia. Pod občianskou vybavenosťou si môžeme predstaviť služby v oblasti školstva, zdravotníctva, sociálnej starostlivosti, obchodu, športu, kultúry, ubytovania a stravovania.

ŠKOLSTVO

V obci Skačany sa nachádzajú nasledovné školské zariadenia, ktorých zriaďovateľom je obec:

- materská škola,
- základná škola 1.- 9. ročník.

Tabuľky nižšie uvádzajú kapacitné a personálne obsadenie jednotlivých zariadení za obdobie od školského roku 2016/201 do školského roku 2022/2023.

Tabuľka č. 17: Základné údaje o MŠ

Školský rok	Počet detí	Kapacita MŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v MŠ
2016/2017	47	43	4	1	2
2017/2018	47	43	4	1	2
2018/2019	51	43	5	1	3
2019/2020	50	43	5	1	3
2020/2021	49	59	5	1	3
2021/2022	55	59	5	1	3
2022/2023	56	59	5	1	3

Zdroj: OcÚ Skačany, vlastné spracovanie

Tabuľka č. 18: Základné údaje o ZŠ

Školský rok	Počet detí	Kapacita ZŠ	Počet pedagogických zamestnancov	Počet THP	Počet tried v ZŠ
2016/2017	128	13	27	9	9
2017/2018	121	13	27	9	9
2018/2019	125	13	26	9	9
2019/2020	139	13	26	9	9
2020/2021	147	13	26	10	9
2021/2022	150	13	25	10	9
2022/2023	148	13	26	10	9

Zdroj: OcÚ Skačany, vlastné spracovanie

ZDRAVOTNÍCTVO

Služby v oblasti zdravotníctva a ich dostupnosť sa vzhľadom na nízke personálne stavy v tomto odvetví stávajú problémom. Ľudia musia za lekármi, do nemocníc, či za liekmi cestovať aj desiatky kilometrov. Dostupnosť zdravotníckych služieb v obciach pre občanov je preto veľkým pozitívom.

V obci Skačany sa nachádza zdravotné stredisko v ktorom ordinuje všeobecný lekár pre dospelých a tiež sa tu nachádza lekáreň. Najbližšia nemocnica sa nachádza v meste Partizánske, ktoré je vzdialené 6 km. V meste Partizánske sa nachádza tiež najbližšia pohotovostná služba.

SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Vzhľadom na celospoločenský jav starnutia populácie sa otázka poskytovania sociálnej starostlivosti stala aktuálnou vo väčšine obcí. Či už ide o novozriadené zariadenia poskytujúce sociálnu starostlivosť alebo neustále navyšovanie kapacít už existujúcich zariadení.

V obci sa nachádza zariadenie pre seniorov IRIS-IV, n. o. Je nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby. Do registra neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby bola rozhodnutím Krajského úradu v Trenčíne č. OVVS2-2013/02234 zapísaná dňa 8.2.2013.

Hlavným účelom zriadenia neziskovej organizácie IRIS-IV, n. o. je poskytovanie sociálnych služieb ako odbornej činnosti, obslužnej činnosti alebo ďalšej činnosti alebo súboru týchto činností podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“ alebo „zákon č. 448/2008 Z. z.“). IRIS-IV, n. o. je v registri poskytovateľov sociálnych služieb Trenčianskeho samosprávneho kraja zaregistrovaný ako poskytovateľ týchto sociálnych služieb s celkovou kapacitou 30 lôžok :

a) Druh sociálnej služby: sociálna služba v zariadení pre seniorov (ďalej aj „ZPS“) podľa § 12 ods. 1 písm. c) bod 1. a podľa § 35 zákona č. 448/2008 Z. z. s kapacitou 26 lôžok Čas trvania poskytovania sociálnej služby: pobytovou celoročnou formou na neurčitý čas. Cieľová skupina: fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. alebo fyzické osoby, ktoré poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov.

b) Druh sociálnej služby: sociálna služba v zariadení pre seniorov (ďalej aj „ZPS“) podľa § 12 ods. 1 písm. c) bod 1. a podľa § 35 zákona č. 448/2008 Z. z. s kapacitou 14 miest Čas trvania poskytovania sociálnej služby: ambulantnou formou na neurčitý čas. Cieľová skupina: fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. alebo fyzické osoby, ktoré poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebujú z iných vážnych dôvodov.

ŠPORT A KULTÚRA

Zariadenia určené na rozvoj športu, pohybových aktivít a kultúry sú síce doplnkovými zariadeniami, no v posledných rokoch sa tešia zvýšenej návštevnosti a popularite. Tiež ich obmedzené fungovanie v čase pandémie COVID-19 znovu naštartovalo návštevnosť a záujem ľudí aj o túto sféru života.

V rámci športovísk je k dispozícii pre občanov detské ihrisko, futbalové ihrisko, telocvičňa, posilňovňa, tenisové kurty a petangové ihrisko. Deti využívajú ihrisko, ktoré sa nachádza v areáli základnej školy. Starší občania sa stretávajú v klube seniorov. Kultúrne podujatia sa najčastejšie organizujú na námestí a v kultúrnom dome.

OBCHOD A SLUŽBY

V obci sú v prevádzke viaceré predajne rôzneho zamerania. Nachádza sa tu predajňa pečiva, predajňa zmiešaného tovaru, predajňa potravín a pošta.

V rámci služieb a remeselnej výroby sa v obci nachádza viacero drobných prevádzok. V obci sa nachádza kaderníctvo, poľnohospodárska výroba, výroba sekáčich nožov, drobné zámočnícke práce, kamenárstvo, výroba nábytku, výroba obuvi, servis počítačov, služby v oblasti ochrany pred požiarmi a BOZP, služby v oblasti spracovania dát, pestovateľská pálenica, návrh a realizácia okrasných záhrad, chov a predaj rýb, záhradné centrum.

UBYTOVANIE A STRAVOVANIE

K potenciálom rozvoja obce patria zariadenia verejného stravovania ako sú reštaurácie, pohostinstvá, bufety, bistrá, motoresty, hotely a iné. V obci Skačany sa nachádza 1 zariadenie typu pohostinstvo, bistro, bufet bez poskytovania stravy. Jedáleň ZŠ s MŠ Skačany taktiež ponúka možnosť stravovania. V rámci poskytovania ubytovacích služieb sa v obci nenachádza žiadne zariadenie.

A.1.8 Kultúra, spoločenské aktivity a neziskový sektor

Oblasť kultúry neodmysliteľne patrí k životu v obci. Či sa už bavíme o kultúre hmotnej alebo nehmotnej, obe majú pre obyvateľov miest a obcí veľký význam. Plnia funkciu vzdelávaciu, výchovnú, sociálnu, zábavnú, atď.

Obec Skačany má v Registri nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok zapísané nasledovné objekty:

- Kostol a cintorín sv. Juraja,
- Kaplnka- baptistérium,
- Trojičný stĺp.

Obr. č. 3 : Kostol Všetkých svätých v Skačanoch

Zdroj: www.skacany.sk

Ku kultúre v obci tiež neodmysliteľne patria aj podujatia, ktoré sa v obci pravidelne organizujú (či už ich organizuje obec, občianske združenia, podnikatelia, či iný organizátori). Medzi takéto podujatia patria: pochovávanie basy, fašiangy, vynášanie Moreny, stávanie mája, Deň detí, Deň matiek, víťanie detí, výstava ovocia a zeleniny, výzdoba kostola z darov zeme, Mikuláš, školský ples, futbalový turnaj.

V obci sa nachádza kultúrny dom s kapacitou 250 osôb. Je využívaný na obecné aj súkromné akcie. Obec má tiež zriadenú knižnicu pre čitateľov.

Na území obce tiež pôsobia viacero združení, klubov, spolkov s rôznym predmetom zamerania. Podľa zoznamu dostupného na stránke Ministerstva vnútra Slovenskej republiky na území obce Skačany pôsobia nasledovné organizácie:

- Rodičovské združenie pri Základnej škole Skačany,

- Futbalový klub Telovýchovná jednota Skačany,
- Svadobníčka,
- Zara,
- Občianske združenie Šanca a nádej,
- Poľovnícke združenie vlastníkov pozemkov HÁJ Skačany,
- Základná organizácia OZ PŠaV na Slovensku pri Základnej škole s materskou školou Skačany 539,
- Turistický klub Zobor Skačany,
- Dobrovoľný hasičský zbor Skačany,
- Slovenský zväz záhradkárov Základná organizácia 44-12 Skačany,
- Spolok Dychová hudba SKAČIANKA,
- ZO JDS Skačany.

O podujatiach v obci a jej okolí (a iných aktualitách) sa môžu obyvatelia dozvedieť z webovej stránky: www.skacany.sk , ktorú má obec zriadenú a kde sa dozvedia dôležité informácie z diania v obci. Naďalej v obci prebieha informovanie občanov aj klasickou formou – na vývesnej tabuli umiestnenej pri obecnom úrade prostredníctvom obecného rozhlasu.

A.1.9 Bývanie a bytový fond

Jednou zo základných ľudských potrieb je aj potreba bývania. Ako ľudia bývajú častokrát odráža celkový stav a stupeň sociálno- ekonomickej vyspelosti krajiny. Kvalita bývania a jeho dostupnosť sú ukazovatele, ktoré sa spájajú s celkovou životnou úrovňou občanov. Možnosti bývania, jeho kvalita, rozsah sú priamo úmerné ekonomickým možnostiam jednotlivcov. V intenciách trhovej ekonomicky si tak za obstaranie bývania zodpovedá občan, jednotliviec. Poznáme niekoľko typov bývania:

- Vlastnícke – v osobnom vlastníctve,
- Sociálne – bývanie pre znevýhodnené skupiny občanov,
- Súkromné nájomné- prenájom bytov za účelom zisku .

Budovy môžu plniť rôzne funkcie a slúžiť na viaceré účely. Rodinné domy a bytové domy prevažne slúžia na bývanie, no niektoré sú využívané aj ako firemné priestory. Polyfunkčné objekty plnia viacero funkcií a môžeme v nich nájsť priestor na bývanie ale aj na podnikanie. V súčasnej dobe sa často hovorí o nedostatku nájomných bytov, nakoľko obstaranie si bývania do súkromného vlastníctva je ekonomicky čím ďalej náročnejšie.

V grafe nižšie môžeme vidieť prehľad počtu domov v obci Skačany známe zo Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021 podľa ich typu. V obci sa nachádzajú prevažne rodinné domy . Podľa obdobia výstavby sa ich najviac postavila od roku 1946-1980.

Graf. č. 10 : Typy domov v obci na základe Sčítania obyvateľov domov a bytov z roku 2021

Zdroj: ŠÚ SR – pracovisko Trenčín

A.1.10 Dopravná a technická infraštruktúra

Dopravná a technická infraštruktúra je neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Ich úroveň, kvalita a vyspelosť určuje celkovú kvalitu života občanov v obci. Kvalitná, dostatočná dopravná a technická infraštruktúra umožňuje občanom rýchlejší a bezpečnejší presun za prácou, domov aj za zábavou. Zároveň pomáha rýchlejšie a efektívnejšie získať informácie či vykonávať prácu.

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec Skačany má výhodnú polohu voči koridorom nadradenej dopravnej infraštruktúry. V tangenciálnej polohe voči zastavanému územiu obce vedie cesta II. triedy č. II/579 Partizánske – Hradište. Zabezpečuje spojenie s okresným mestom, okolitými obcami, ako aj prepojenie dvoch ciest I. triedy č. I/50 Trenčín – Žiar nad Hronom – Košice a č. I/64 Komárno – Nitra – Žilina. V riešenom území je cesta č. II/579 upravená v kategórii C 7,5/70. Podľa STN 73 6100 sa požaduje úprava v kategórii C 9,5/70. Stav cesty podľa údajov SSC na úseku zasahujúcom do riešeného územia je z hľadiska pozdĺžnych nerovností vyhovujúci, z hľadiska vyjazdených koľají je dobrý. Na sčítacom úseku č. 82740 (Veľké Bielice – Hradište) cesty č. II/579 predstavovalo podľa sčítania dopravy z r. 2005 dopravné zaťaženie 4772 voz./24 hod. Z tohto objemu predstavuje nákladná doprava 23%. Podľa údajov zo sčítania dopravy z roku 2005 sa intenzita dopravy zvýšila na úroveň 121% sčítania dopravy z roku 2000 (z úrovne 3927 voz./24 hod). Podľa údajov SSC sa prekročenie prípustnej intenzity očakáva až v roku 2030.

Obec Skačany je na cestu II. triedy pripojená prostredníctvom cesty III. triedy č. III/5791 v dĺžke 1,5 km. Cesta v obci Skačany končí. Spojenie so susednou obcou Veľké Kršteňany je len po nespevnenej poľnej ceste. Dopravné zaťaženie cesty III. triedy nebolo zisťované. Vzhľadom k skutočnosti, že cesta slúži výlučne pre dopravu s cieľom v obci Skačany, je dopravné zaťaženie minimálne a nepredstavuje nadmernú záťaž ani na prietahu cesty zastavaným územím. Je však navrhované vybudovanie odbočovacích pruhov na ceste II/579, na odbočení do obce Skačany.

Funkciu hlavnej zbernej komunikácie a dopravnej kostry obce Skačany plní prietah cesty III. triedy č. III/5791 zastavaným územím obce. Prechádza ním v diagonálnom smere. Pod ostrým uhlom sa na ňu z oboch strán napája viacero vzájomne paralelných miestnych komunikácií v smere sever-juh. Zväčša ide o kratšie úseky nezokruhovaných ciest, s výnimkou hlavnej obslužnej cesty, prepájajúcej centrálné námestie so severným okrajom obce so skupinou bytových domov (Duklianska ul.). Na miestnych komunikáciách sa vyskytujú bodové a najmä líniové závady. Niektoré majú nedostatočné šírkové parametre a nevyhovujúcu kvalitu povrchového asfaltového krytu (dolná časť Cintorínskej, pokračovanie cesty z námestia južným smerom, prízjazd k pálenici).

Značná časť miestnych komunikácií je v nevyhovujúcom stave. Vzhľadom na nárast počtu áut obec začala pociťovať problémy s parkovaním vodičov na miestach, ktoré nie sú na to určené, s parkovaním popri a na chodníkoch a na iných miestach, kde môže takto zaparkované auto spôsobiť problémy. V súčasnej dobe obec disponuje parkovacími plochami pri areáli kostola, pri cintoríne a pri futbalovom štadióne. Počet parkovacích miest považujeme za nedostatočný. Najbližšia čerpacia stanica sa nachádza v Partizánskom, ktorá je vzdialená 6 km.

Železničná doprava

Železničná doprava v obci nie je lokalizovaná. Najbližšia železničná stanica je v Partizánskom na trati č. 140 Nové Zámky – Nitra – Prievidza.

Autobusová doprava

Autobusovú dopravu v obci zabezpečuje SAD Prievidza a. s. Obec má spojenie s Partizánskym, Novákmi a Bánovcami nad Bebravou, a tiež so susednými obcami. V obci sa nachádzajú 2 zastávky. Dopravné spoje sú dostačujúce.

Cyklo doprava

V obci nie je vybudovaná cyklotrasa. Územie však má potenciál rozvoja cykloturistiky.

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

VODOVOD

Zdrojom pitnej vody pre obec Skačany je skupinový vodovod Partizánske. Prívodné potrubie vodovodu prechádza západne od obce v smere Partizánske – Hradište (Js 350), vo vzdialenosti 2,56 km od

vodojemu Hradište. Z neho je vybudovaná odbočka s vodomernou šachtou. Od odbočky vedie hlavné privodné potrubie (liatina Js 150) až do stredu obce, odkiaľ pokračujú zásobovacie potrubia o svetlosti D 100. Systém vodovodnej siete je kombinovaný – okružnou i vetvovou sieťou. Rozvody sú vybudované po miestnych komunikáciách, väčšinou v zelených pásoch, miestami v krajnici vozovky alebo vo vozovke. Vodné zdroje pre skupinový vodovod sa nachádzajú v k. ú. obce Hradište (vodný zdroj Luhy I, II, Šiare, HVL-1, Turne), k. ú. Kolačno (vodný zdroj Drndava II.), k. ú. Veľké Uherce (vodný zdroj Fatineje, Belaneje), k. ú. Brodzany (vodný zdroj Geradza). Na verejný vodovod sú napojené všetky domácnosti v obci. Z verejnej vodovodnej siete sú okrem obytnej zástavby zásobované aj všetky zariadenia občianskej vybavenosti a prevádzky výroby. Výstavba vodovodu sa realizovala v 3 etapách v rokoch 1985–86.

KANALIZÁCIA

Obec Skačany nemá vybudovanú kanalizačnú sieť. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump a septikových rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a výroby. Sú likvidované individuálne vlastníkami nehnuteľností.

PLYNOFIKÁCIA

Hlavným zdrojom zemného plynu pre územie je medzištátny plynovod Bratstvo, z ktorého sú zásobované VTL distribučné plynovody: Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza (DN 300, PN 25) a Zemianske Kostolany – Dolné Vestenice (DN 150, PN 25). V obci sú vybudované stredotlakové rozvody plynu, prevádzkované na pretlaku 300 kPa. Materiálové vyhotovenie je z polyetylénových rúr. Svetlosť potrubí je D 110 (hlavná vetva k ZŠ), D 90, v niektorých kratších uliciach D 50, prípojky D 32. Zemný plyn do obce je privádzaný strednotlakovými prepojavacími plynovodmi D 110 z Veľkých Bielíc a z Veľkých Krštenian. Plynifikácia obce sa uskutočnila v rokoch 1994 – 1995 s doplnením v roku 2000.

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

V širšom okolí obce sa nachádzajú dôležité energetické zariadenia na výrobu elektrickej energie – tepelná elektrárňa v Zemianskych Kostolanoch (Elektrárňa Nováky), ako aj uzly elektrizačnej sústavy – rozvodňa 220/110 kV s výkonom 2x33,3 MVA a 4x66,6 MVA v Bystričanoch. Rozvodne 110/22 kV sú v Partizánskom a Dolných Vesteniciach (obe s výkonom 2x25 MVA). Podľa ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja bude riešené územie pretínať koridor pre 400 kV vedenie Bošáca – Nováky – Horná Ždaňa. Koridor bude vedený severne od zastavaného územia obce.

Obec Skačany je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušného vedenia VN 22 kV z elektrizačnej siete ZSE a. s., prebiehajúceho paralelne s cestou II. triedy západne od obce a čiastočne aj cez zastavané územie obce. Z kmeňového vedenia sú vonkajšie elektrické vedenia rozvetvené do prípojok k 6 transformačným staniciam. Prípojky sú jednostranné, bez zokruhovania v sieti VN.

V súčasnosti sú všetky ulice pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa postupne rekonštruje s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia.

TELEKOMUNIKAČNÉ ZARIADENIA

Miestna telekomunikačná sieť obce Skačany je zabezpečená vzdušným vedením. Územím obce (pozdĺž cesty II. triedy) prechádzajú diaľkové a oblastné telekomunikačné káble rôzneho vyhotovenia. Územie je relatívne dobre pokryté signálom mobilných operátorov Orange, Telekom a O2. Ich vysielacie zariadenia sa nachádzajú mimo územia (v Partizánskom).

CESTOVNÝ RUCH

Z pohľadu cestovného ruchu sa obec javí ako atraktívna pre jednodňovú turistiku či na aktívne trávenie voľného času v prírode. Za atraktívne môžeme považovať pamiatky, ktoré sú zapísané v zozname Národných kultúrnych pamiatok. Pobyt v prírode môžu návštevníci ale aj obyvatelia stráviť napr. pri rybníku, v oddychových zónach, v prírode a okolí obce. Atraktívne pre občanov a návštevníkom môžu byť aj kultúrne podujatia, ktoré sa konajú na pôde obce.

Z hľadiska poskytovania služieb v cestovnom ruchu sa v nej nenachádzajú zariadenia, ktoré by tieto služby poskytovali (ubytovacie a stravovacie zariadenia).

A.1.11 Hospodárenie obce a štruktúra samosprávy

Hospodárenie a rozpočtová situácia obce

Realizáciou koncepcie fiškálnej decentralizácie samospráv, ktorá začala platiť v roku 2005, sa výrazne zmenilo financovanie obcí. Reforma priniesla prechod od poskytovania dotácií samospráve zo štátneho rozpočtu k financovaniu kompetencií prostredníctvom daňových príjmov. Nový systém priniesol väčšiu voľnosť pri nakladaní s financiami v obecnom rozpočte, no súčasne so sebou priniesol aj vyššie nároky na finančné riadenie obce.

Pôvodný systém, ktorý bol postavený na financovaní obce podľa počtu jej obyvateľov nahradil systém, ktorý sa skladá zo 4 kritérií pre určenie podielu obce na výnose dane z príjmov: *počet obyvateľov s trvalým pobytom v obci, veľkostný koeficient, počet detí, ktoré v obci chodia do štátnych predškolských a školských zariadení a počet obyvateľov v dôchodkovom veku*. Obec ďalej získala väčšie právomoci v oblasti miestnych daní a poplatkov a pri určovaní sadzieb dane z nehnuteľností.

Obec mala v roku 2021 k dispozícii príjmy vo výške 1 532 514 Eur. Najväčšiu časť príjmov tvorili daňové príjmy. Výdavky obce za ten istý rok predstavovali sumu 1 403 008 Eur. Najviac financií obec vynaložila na vzdelávanie a bývanie, občiansku vybavenosť.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu a financovanie základných nevyhnutných oblastí verejného života v obci rozpočet neposkytuje veľký priestor pre financovanie všetkých rozvojových zámerov. Je preto

potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, predovšetkým plochy verejných priestranstiev. Obec nemá žiadne záväzky voči finančným inštitúciám, nie je zaťažená splátkami úverov.

V tabuľke č. 19 sa nachádza hodnotenie finančného zdravia v obci za rok 2021. Finančné zdravie obce vypovedá o tom, do akej miery je hospodárenie udržateľné a či obci hospodárenie spôsobuje, alebo nespôsobuje problémy. Finančné zdravie predstavuje číslo v intervale 0 (veľmi zlé) až 6 (výborné). Počíta sa na základe údajov za 4 po sebe idúce roky ako kombinácia piatich vybraných indikátorov finančnej stability : Celkového dlhu, dlhovej služby, záväzkov neuhradených 60 a viac dní po lehote splatnosti, záväzkov po splatnosti k príjmom a bilancie bežného účtu .

Celkové skóre finančného zdravia obce sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá jedna z jeho piatich zložiek. Zložky majú rozdielnú váhu: celkový dlh (30%), dlhová služba (10%), bilancia bežného účtu (30%), záväzky po lehote splatnosti (15%), záväzky aspoň 60 dní po splatnosti (15%). Na výpočet skóre jednotlivých zložiek sa používa iný postup.

Celkový dlh - skóre za celkový dlh v rámci finančného zdravia je rovné skóre indikátoru finančnej stability za najnovší dostupný rok.

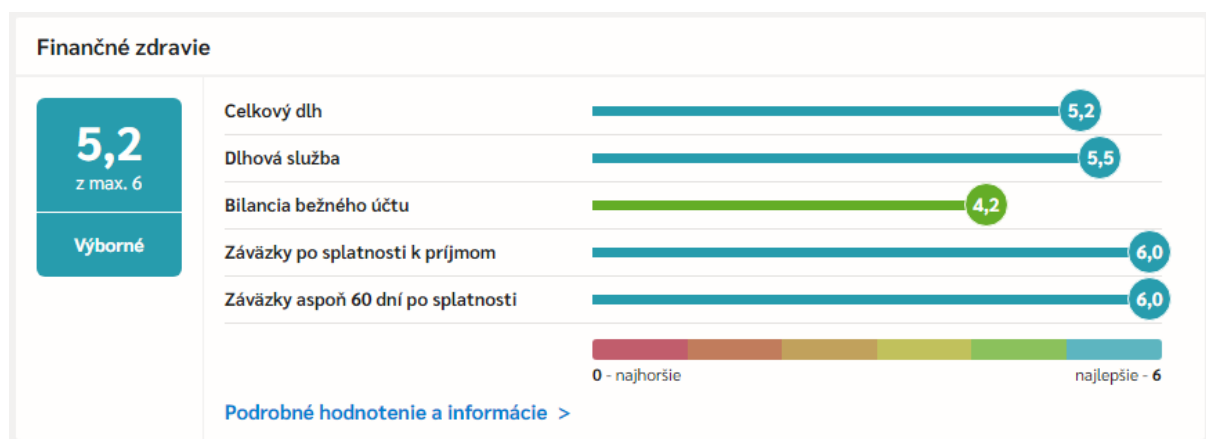
Dlhová služba - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt dlhovej služby za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu dlhovej služby vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability .

Bilancia bežného účtu - sa počíta v dvoch krokoch. V prvom kroku sa vypočíta vážený priemer hodnôt bilancie bežného účtu za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy. V druhom kroku sa pre túto priemernú hodnotu bilancie bežného účtu vypočíta jej skóre v intervale 0 až 6, presne podľa metodiky pre výpočet skóre indikátora finančnej stability .

Záväzky po splatnosti k príjmom - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Záväzky aspoň 60 dní po splatnosti - sa počíta ako vážený priemer skóre indikátora finančnej stability za najnovší dostupný rok a tri roky, ktoré mu predchádzali, s váhami postupne 4,3,2 a 1. Ak nie je skóre za niektorý z rokov dostupné, príslušný rok sa neberie do úvahy.

Tab. č. 19 : Finančné zdravie obce Skačany

Zdroj: www.hospodarenieobci.sk

	Percentuálna hodnota indikátora	Hodnota skóre indikátora
Celkový dlh	15,4 %	5,2
Dlhová služba	4,8 %	5,4
Bilancia bežného účtu	10,1 %	4,0
Záväzky po splatnosti k príjmom	0 %	6,0
Záväzky 60 dní po splatnosti	0 %	6,0

Z tabuľky môžeme vidieť, že obec na základe hodnotenia finančného zdravia dosiahla známku výborné .

Štruktúra a činnosť miestnej samosprávy

Obecné zastupiteľstvo sa skladá z 9 poslancov, ktorý sa stretávajú na obecných zastupiteľstvách a tiež na stretnutiach jednotlivých komisií. Obec má zriadené nasledovné komisie:

Komisia ekonomiky,
 Komisia výstavby, cestného hospodárstva a životného prostredia,
 Komisia kultúry,
 Komisia sociálnych vecí a bytová,
 Komisia školstva, mládeže a športu,
 Komisia verejného poriadku,
 Komisia na ochranu verejného záujmu,
 Komisia pre verejné obstarávanie.

V obci je aj sídlo matričného úradu. Stavebný úrad obec nemá a tak spadá pod spoločný stavebný úrad, ktorý má sídlo v Partizánskom .

A.2 ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA

Kým vnútorné prostredie vychádza zo špecifikácii daného územia, vonkajšie prostredie predstavuje nadstavbu, ktorá zvonku pôsobí na územie a toto sa mu musí prispôbovať. V širokom ponímaní ide hlavne o legislatívu určenú Európskou úniou a legislatívu Slovenskej republiky. Na ich základe a vzhľadom na ich existenciu sú tvorené aj rozvojové programy, stratégie, vízie, plány na štátnej úrovni – a od nich sa odvíjajú dokumenty na nižších stupňoch samosprávy.

Na základe legislatívnych rámcov a rôznych dokumentov, ktoré vytvárajú intencie žiaducich, oprávnených či možných projektov sú samosprávy čiastočne koordinované k podpore takých aktivít, projektov, ktoré pomôžu naplniť vízie strategických dokumentov.

Strategické dokumenty a koncepcie môžeme z hľadiska ich dosahu rozdeliť na dokumenty na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, pričom dokumenty na nižšej úrovni by mali byť v súlade s nadradenými dokumentmi. Touto previazanosťou sa zabezpečí napĺňanie strategických cieľov a priorít na všetkých úrovniach.

I. Medzinárodná úroveň: Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030, Partnerská dohoda SR 2021- 2027, Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do r. 2050

II. Národná úroveň: Národná stratégia regionálneho rozvoja SR, operačné programy na využívanie EŠIF a ostatné odvetvové stratégie v oblasti dopravy, životného prostredia, sociálnej pomoci, zdravotníctva, školstva, cestovného ruchu, vidieka, atď.

III. Regionálna úroveň: PHSR TSK 2022- 2030, Územný plán Trenčianskeho kraja, Program odpadového hospodárstva Trenčianskeho kraja 2021 - 2025, Program rozvoja verejných vodovodov a kanalizácií Trenčianskeho kraja 2021- 2027, a i.

IV. Miestna úroveň: PHSR obce, Územný plán obce (ak ho má obec vypracovaný), Integrovaná stratégia rozvoja územia/ Stratégia CLLD pre MAS Stredné Ponitrie, komunitné a sociálne plány obcí.

Aj tento dokument je strednodobým, strategickým dokumentom na základe ktorého sa bude môcť obec uchádzať o financie na realizácie projektov a zároveň je to dokument, ktorý svojim charakterom a obsahom nadväzuje na dokumenty vyššej úrovne plánovania ako napr. :

- Stratégia CLLD Miestnej akčnej skupiny Stredné Ponitrie,
- Národné priority implementácie Agendy 2030,
- Návrh Partnerskej dohody 2021- 2027,
- Integrovaná územná stratégia TSK pre programové obdobia 2021- 2027,
- Plán obnovy a odolnosti SR,
- Program Slovensko 2021-2027,
- Cyklostratégia TSK na roky 2016- 2030,
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2035.

Aby mohla obec naplniť ciele spomínaných dokumentov musela by mať dostatočné finančné zdroje aj kapacitu na realizáciu projektov, čo je samozrejme problém. Riziká a ohrozenia pri realizácii uvedených stratégií môžeme rozdeliť nasledovne:

- A. **Ekonomické** – riziko nedostatku finančných prostriedkov na realizáciu plánovaných opatrení,
- B. **Sociálne** – ohrozenie investície vplyvom nesúhlasného postoja verejnosti k plánovaným zámerom,
- C. **Technické** – ohrozenie investície vplyvom zložitého technického riešenia zámerov v lokalite,
- D. **Ekologické** – riziko negatívneho vplyvu plánovaných zámerov na životné prostredie,
- E. **Politické** – ohrozenie realizácie plánovaných zámerov vplyvom zmeny vedenia a zmeny priorít.

Tieto faktory posudzuje tzv. STEEP analýza – v oblastiach identifikuje problémy a zámery na celoštátnej, národnej či nadnárodnej úrovni a ktoré svojím charakterom ovplyvňujú aj rozvoj na miestnej úrovni. Zmeny v spoločnosti sú neustálym procesom a tieto oblasti sa navzájom v procese zmeny ovplyvňujú. Ak chceme dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obce, na základe STEEP analýzy musíme realizovať kroky k bodom: priaznivá demografická štruktúra obyvateľov obce, prosperujúce hospodárstvo využívajúce vnútorný potenciál a zdroje obce, dostatočné zabezpečenie služieb pre obyvateľstvo a starostlivosť o životné prostredie.

Tabuľka č. 20: STEEP analýza

Sociálne faktory	Technologické faktory	Ekonomické faktory	Ekologické faktory	Politické faktory
Starnutie populácie – nižší podiel detí/ vyšší podiel seniorov	Dostupnejšia technológia a technika	Finančné zdroje na rozvoj krajiny /regiónu, /obce	Globálne otepľovanie- nepriaznivé a extrémne prejavy počasia	Legislatívne posilňovanie kompetencií samosprávy
Odchod produktívneho obyvateľstva do zahraničia	Informatizácia spoločnosti - dostupnejšie informácie	Trh práce v krajine/ regióne/ obci	Znečistenie životného prostredia- vody , pôdy, ovzdušia,..	Legislatívna na zabezpečenie vyšších príjmov do štátneho rozpočtu
Zmeny postojov a správania obyvateľstva	Kontakt s verejnosťou za pomoci technológií – elektronizácia verejnej správy	Hospodársky vývoj v krajine/ regióne/ obci	Úbytok a znehodnotenie pôdy – úbytok lesov, rozširovanie púští	Zmena vlády, vedenia obce ako výsledok volieb
Zmena životného štýlu- rýchle životné tempo nárast patologických javov, ...	Úspora času vďaka novej technológii	Vplyv daňovej politiky	Nárast objemu odpadu a problém s jeho likvidáciou či skladovaním	Znižovanie verejných výdavkov
Zmena životného štýlu- návrat k tradíciám, zdravému životnému štýlu, zdravej strave	Vyššie nároky na obsluhu a technickú gramotnosť	Podpora podnikania zo strany štátu	Možnosť obnovy ŽP- legislatíva na ochranu životného prostredia	
Oslabovanie tradičných ľudových hodnôt - nárast rozvodovosti, pokles sobášnosti		Miera inflácie	Nové spôsoby spracovania a separovania odpadu	

Zdroj: vlastné spracovanie

Problémom z hľadiska vonkajšieho prostredia sa zdá najmä nadmerná byrokracia v oblasti samosprávy a prípravy či implementácie projektov, ktorých cieľom je rozvoj regiónu, obce. Problémom je tiež zdĺhavý proces prípravy a kontroly či následnej refundácie výdavkov projektu.

Neustále sa mení legislatíva do procesu tiež prináša viacero problémov, z ktorými sa musia samosprávy vysporiadať. Akýkoľvek faktor pôsobiaci zvonku môže mať pozitívne ale aj negatívne účinky na rozvoj regiónu, obce.

A.3 ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA

Vnútročné aj vonkajšie prostredie sú dôležitým ukazovateľom a aj vstupným faktorom pri akejkoľvek tvorbe plánu, vízie, stratégie. Pri správnom zhodnotení a využití potenciálu na jednej aj druhej strane môže obec dosiahnuť želaný rozvoj a naplniť tak ciele, ktoré si stanovila na poli rôznych oblastí. To, či sa podarilo potenciál využiť a ako na tom v skutočnosti obec je už predstavuje reálny stav územia. Na jeho lepšiu identifikáciu môže slúžiť aj tzv. SWOT analýza.

A.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza predstavuje metódu na základe ktorej vieme získať celostný pohľad na situáciu obce – na jej silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja. Na základe SWOT analýzy možno presnejšie definovať najvhodnejšie ciele, ktoré by využili najvýraznejšie predpoklady a pozitívne rozvojové impulzy a eliminovali problémy a prípadné riziká. Pomáha tiež identifikovať prioritné oblasti, na rozvoj ktorých sa treba orientovať.

Okrem analýz stavu daného územia je predmetom

záujmu aj okolité prostredie, indukujúce pozitívne alebo negatívne vplyvy. Na základe toho sa SWOT analýza člení na analýzu interného prostredia a analýzu externého prostredia.

V SWOT analýze rozlišujeme pozitívne a negatívne faktory. Pozitívne faktory (silné stránky a príležitosti) predstavujú faktory indukujúce rozvojové procesy. Negatívne faktory (slabé stránky a ohrozenia) naznačujú problémy – disparity.

Silné stránky S	Slabé stránky W
vybudovaná infraštruktúra zásobovania pitnou vodou, plynom, elektrickou energiou, telekomunikačná infraštruktúra	nedostatočná propagácia a marketing cestovného ruchu
výhodná poloha obce	nevybudovaná kanalizácia
pekne prírodné prostredie v okolí obce, prírodná rezervácia Nitrica, mokrad' „Rybník“ Skačany	nedostatočné finančné prostriedky na vybavovanie inžinierskych sietí pre IBV
rybné hospodárstvo – chov a predaj rýb	nepriaznivá demografická situácia, nízka natalita, vysoký index starnutia
vybudovaná občianska vybavenosť v obci vrátane zdravotného strediska s lekárnou	nedostatočné pozemky pre IBV
zachovaný vidiecky charakter obce	chýbajúce reštauračné zariadenie
bohatá história a národné kultúrne pamiatky	zhoršujúci sa stav miestnych komunikácií
skúsenosti z tvorby a implementácie projektov financovaných z národných a európskych zdrojov	nedostatočné verejné športoviská
aktívna činnosť záujmových a spolkových združení	vysokorýchlostný internet
existujúca technická infraštruktúra budov základnej a materskej školy	
Príležitosti O	Ohrozenia T
blízkosť centier cestovného ruchu (Partizánske, Bánovce nad Bebravou)	nedostatok verejných financií na rozvojové a investičné projekty
dobudovanie kanalizácie	nízka konkurencieschopnosť vidieckej ekonomiky a jej nízka produktivita
vybudovanie ďalších cyklotrás	nedostatočný kapitál na oživenie poľnohospodárskej výroby a spracovateľského priemyslu
rekonštrukcia miestnych komunikácií	nedostatočná aktívna politika zamestnanosti na trhu práce
dobudovanie verejných priestranstiev	nedostatočná legislatívna a finančná podpora malého a stredného podnikania
posilnenie aktivít medziobecnej spolupráce	konkurencia okolitých obcí a miest v súťaži o investície a rozvojové impulzy
predpoklad koncepčného a kvalifikovaného rozvoja obce na základe plánovacích dokumentov (ÚP, PHSR)	odkázanosť obyvateľov na dochádzanie za prácou mimo obce
možnosti využitia finančných prostriedkov EÚ na financovanie rozvojových projektov	starnutie obyvateľstva, rast počtu obyvateľov v poproduktívnom veku
využitie alternatívnych zdrojov energie	ďalší nárast dlhodobej nezamestnanosti, možná kriminalita ťažko zamestnateľných skupín obyvateľstva
	odliv kvalifikovanej prac. sily a ľudského potenciálu do iných regiónov/ zahraničia
	časté a neprehľadné zmeny legislatívy

A.3.2 Odhad možného vývoja obce a definovanie Stromu potenciálov a výziev / Stromu problémov a limitov

Vývoj obce do veľkej miery závisí od jej polohy, demografického vývoju občanov a hospodárstvo obce. Vzhľadom na to, že sa obec Skačany nachádza na hlavných dopravných ťahoch, môžeme jej rozvoj predpokladať skôr v oblasti priemyslu, logistických centier a rozvoja vidieckeho cestovného ruchu, ako v oblasti poľnohospodárstva. Obec by mala vynaložiť snahu na to, aby si aj do budúcnosti pre občanov udržala pozíciu obce atraktívnej na bývanie pre ľudí hľadajúcich obec s kvalitnou a dostupnou infraštruktúrou.

Odhad demografického vývoja predpokladá úbytok obyvateľov vzhľadom na to, že ide o celospoločenský jav, ktorý však nie je pozitívnym faktom. Tu sa obci naskytuje možnosť prispieť k pozitívnemu smerovaniu vývoja počtu obyvateľov a k prilákaniu mladých rodín výstavbou nájomných bytov, či podpory IBV. Demografia tiež poukazuje na starnutie populácie – v tejto oblasti môže obec využiť potenciál na zabezpečenie sociálnych služieb pre občanov vo vyššom veku.

Jedným z najdôležitejších faktorov rozvoja obce je množstvo pracovných príležitostí pre obyvateľov. Región stredného Ponitria je z pohľadu Trenčianskeho kraja jedným z regiónov s najväčšou nezamestnanosťou. Ruka v ruku ide tento faktor s dopravnou dostupnosťou. Impulzom rozvoja bude vybudovanie rýchlostnej komunikácie R2 zo smeru Trenčín (D1) do Prievidze a ďalej do Zvolena a Košíc. Lepšia dopravná dostupnosť je predpokladom príchodu investorov do regiónu a teda aj nových pracovných miest. V oblasti pracovných miest a príležitostí na Hornej Nitre dochádza k zmene, hlavne z dôvodu úpadku baníctva a hľadajú sa iné možnosti zamestnania (napr. pestovaním plodín pri využití geotermálnej energie). V optimálnom prípade všetky plánované zámery, investície a možnosti prispedia v regióne k zlepšeniu situácie na trhu práce.

Väčšina obyvateľov za prácou dochádza mimo obec. Zvýšenie počtu pracovných miest v obci by zvýšilo jej potenciál a atraktivnosť. V súčasnosti v nej ľudia pracujú v oblasti výroby obuvi, maloobchodu, verejnej správy, vzdelávania a špecializovaných stavebných prác.

Obec má potenciál pre rozvoj cestovného ruchu, nakoľko sa v obci nachádzajú viaceré zaujímavé kultúrne pamiatky, archeologické náleziská (kostol sv. Juraja), chránená krajinná oblasť Ponitrie. Obec má tiež bohatú spolkovú činnosť, čo môže taktiež prispieť k prilákaniu návštevníkov na územie Stredného Ponitria.

Vďaka využívaniu Európskych investičných a štrukturálnych fondov a rôznych národných dotácií, grantov a programov na realizáciu investičných aktivít, projektov by obec mohla byť do budúcnosti zaujímavou destináciou nielen pre bývanie, ale aj pre cestovný ruch, zábavu či prácu. Pričom dôraz by mala obec klásť na možnosť vytvorenia nových pracovných miest a kvalitnej infraštruktúry s ohľadom na smart riešenia v rôznych oblastiach života.

STROM potenciálov a výziev

- potenciál na realizáciu projektov zo zdrojov Plánu obnovy a zdrojov EU
 - potenciál na realizáciu projektov z MAS Stredné Ponitrie
- potenciál na realizáciu projektov z grantov a výziev rôznych spoločností
 - prírodný potenciál na rozvoj cestovného ruchu
 - rozvoj a zabezpečenie širokého spektra sociálnych služieb
 - podpora aktivít pre rodiny s deťmi
 - realizácia infraštruktúry pre mladé rodiny s deťmi
- nové technológie, aplikácie pre uľahčenie fungovania samospráv a komunikáciu s obyvateľmi obce (smart technológie)
 - pozitívne legislatívne zmeny a lepšia daňová politika
 - separovanie všetkých druhov odpadu, zhodnocovanie odpadu
- zmena životného štýlu a záujem o bývanie vo vidieckych častiach
 - vyššie kompetencie pre samosprávy
 - potenciál výstavby bytových domov aj IBV

STROM problémov a limitov

- zlý stav infraštruktúry (ciest a chodníkov)
 - horšia dopravná dostupnosť regiónu ako celku
- nedostatok finančných prostriedkov na realizáciu zámerov
- nepriaznivý demografický vývoj (starnutie populácie, menej ekonomicky aktívnych občanov, vyšší počet seniorov, nižší počet narodených detí, odliv obyvateľov do iných regiónov, atď...)
 - náročná byrokracia procesu podávania a schvaľovania projektov
 - nejestvujúca kanalizácia
 - nadmerné zaťaženie povinnosťami zo strany štátu

V prípade, že obec chce byť pre občanov atraktívna, musí byť tiež konkurencieschopná vzhľadom k ostatným obciam. Musí poskytovať služby pre občanov, investorov aj návštevníkov tak, aby v obci chceli zostať, vrátiť sa do nej či investovať a realizovať sa na jej území.

OBČAN: pre uspokojenie občanov musí obec zabezpečiť kvalitné služby v oblasti školstva, kultúry a športu, sociálnych vecí, bývania, občianskej vybavenosti, dopravnej a technickej infraštruktúry, životného prostredia. V tomto smere sú občania najnáročnejšou skupinou pre poskytovanie služieb, nakoľko v obci trávajú najviac času a ich bežný život sa odohráva na pôde obce, od ktorej očakávajú

široký komplex služieb, ktoré pokrývajú ich potreby. V konkurenčnom boji obstojí samozrejme obec, ktorá vie viac a lepšie pokryť tieto oblasti.

Z pohľadu občana v obci chýba hlavne vybudovanie kanalizácie, vysokorychlostný internet, športoviská, oddychové zóny v okolí obce, chodníky či gastro-prevádzka. Na druhej strane občanom je k dispozícii občianska vybavenosť, kultúrne a športové podujatia, možnosť turizmu, bohatej histórie s potenciálom rozvoja a obec sa tiež nachádza mimo hlavný ťah čo má vplyv na dopravnú bezpečnosť účastníkov cestnej premávky.

NÁVŠTEVNÍK: z pohľadu návštevníka musí obec poskytovať služby nevyhnutne spojené s jeho pobytom na území obce. Dopravné služby, ubytovanie, stravovanie a možnosti pre turizmus, oddych relax, šport, atď. Vzhľadom na to, že návštevník trávi na území obce len istý čas, niektoré služby nie sú pre jeho pobyt rozhodujúce a zásadné. Návštevník je teda menej náročný na bežné služby, no o to náročnejší na poskytovanie služieb spojených s cestovným ruchom.

Cestovný ruch v obci nie je rozšírený aj vzhľadom na neexistenciu zariadení, ktoré by poskytovali služby v oblasti cestovného ruchu. Z tohto pohľadu v obci dominuje jednoduchá turistika, prechádzky v prírode, či návšteva pekných lokalít v obci. Na rozvoj, skrášlenie a zachovanie týchto miest by mala obec klásť dôraz a tiež na realizáciu doplnkovej infraštruktúry pre turistov/ návštevníkov.

PODNIKATEĽ: pre podnikateľa je z hľadiska pôsobenia na území dôležitá dopravná dostupnosť, kúpyschopnosť obyvateľstva, pracovná sila v regióne či potenciálna možnosť rozšírenia podnikateľskej činnosti. Podnikateľ v tomto smere predstavuje špecifickú skupinu, pre ktorú nie sú až tak dôležité služby dennej spotreby. Dostatočná infraštruktúra a dostatočné množstvo pracovnej sily sú nosnou oblasťou. Obec by mala vytvárať podmienky pre priaznivé podnikateľské prostredie a tak prilákať do obce menších aj väčších investorov s cieľom rozširovania poskytovania služieb občanom.

A.3.3 Zhodnotenie výsledkov dotazníkového prieskumu

Dotazníkového prieskumu sa zúčastnilo 61 respondentov (online forma: 61 odpovedí, papierová forma: 0 dotazníkov). Prieskumu sa zúčastnilo 24 mužov (39,3 %) a 37 žien (60,7 %). Z hľadiska vekovej štruktúry 2 respondenti boli do 18 rokov, ďalej 26 respondentov bolo v rozmedzí 19 – 35 rokov, od 36 – 60 rokov sa zúčastnilo 29 respondentov a nad 60 rokov sa zúčastnili 4 respondenti. Z hľadiska najvyššie dosiahnutého vzdelania malo najviac osôb ukončené stredné vzdelanie s maturitou (52,5 %). Vysokoškolské vzdelanie uviedlo 29,5 %. S bývaním v obci ako miestom pre život je veľmi spokojných a skôr spokojných 90,1 %, pričom skôr nespokojných je 9,8 % respondentov. Obyvateľom obce sa najviac páči lokalita obce, kľudné a tiché prostredie, okolitá príroda a kostol. Taktiež sa im páči služby, vybavenosť, podujatia, z ktorých sa už stali tradície, námestie pred kultúrnym domom, kultúra a pod.

Za najväčší nedostatok v obci považujú nedobudovanú kanalizáciu a skládky v okolí rieky. Ako problém ďalej uviedli parkovanie áut, stav niektorých chodníkov a miestnych komunikácií. Občania by privítali multifunkčné ihrisko, lepšie využívanie eurofondov, úpravu potoka a viac miest na aktívny odpočinok.

Šance na rozvoj obce vidia obyvatelia najmä v oblasti kultúry a športu (multifunkčné ihrisko, vypracovanie plánu na kultúrne a športové leto počas celých prázdnin, zriadiť nejaké centrum voľného času), v oblasti služieb, priemyslu, malého podnikania (cukráreň, predajňa mäsa, železiarstvo, reklama, podpora obce podnikateľom), v oblasti technickej infraštruktúry (dobudovanie kanalizácie). Najväčšie

ohrozenia rozvoja obce vidia obyvatelia v nedostatku finančných prostriedkov a v absencii kanalizácie. Taktiež za ohrozenie považujú nezáujem mladých obyvateľov o dianie v obci či rýchlosť prejazdu vozidiel cez obec. Ďalej vidia hrozbu v nekontrolovaných skládkach, prísťahovaní sa rómskych neprispôsobivých občanov a v odchode mladých ľudí z obce.

V rámci oblasti nedostatočné služby občanom chýba reštaurácia (67,2%), kaviareň (39,7 %) a cukráreň (32,8 %).

Záujem o nájomné bývanie má len 19 %, o individuálnu bytovú výstavbu má záujem 43,9 % občanov. V oblasti kultúrneho života 76,3 % respondentov uviedlo, že obec má dostatočné kultúrne vyžitie. Záujem je predovšetkým o koncerty a hudobné podujatia. Ďalej by opýtaní privítali klasické aj letné kino, kultúrne leto, majáles či varenie gulášu. Počet športových areálov považuje za nedostatočný 52,5 % obyvateľov, 68,3 % obyvateľov pokladá ich stav za uspokojivý. Obyvatelia by privítali predovšetkým nový športový areál v priestranstve materskej a základnej školy, na tenisových kurtoch. Chýba im najmä multifunkčné ihrisko. Detské ihriská považuje za dostatočné z hľadiska počtu 86,4 % obyvateľov, z hľadiska stavu ich považuje za uspokojujúce 86,4% respondentov. Detské ihrisko by privítali na futbalovom ihrisku.

Dostatok miest na parkovanie uviedlo 72,4 % občanov. Nové parkovacie miesta by mohli vzniknúť najmä pri cintoríne a pri futbalovom ihrisku. Stav cestných komunikácií považuje za neuspokojivý 55,2 % obyvateľov, rekonštrukciu potrebujú miestne komunikácie: Záhradnícka, Školská, Cintorínska, cesta pri novej zástavbe. Chodníky sú v uspokojivom stave pre 57,6 % obyvateľov, rekonštruovať by sa mali chodníky najmä na ulici Duklianska a Cintorínska. Autobusové zastávky sú v uspokojujúcom stave pre 93,2 % opýtaných, pričom 91,4 % respondentov sa vyjadrilo, že ich počet je dostatočný.

Verejné priestranstvá a parky sú v uspokojivom stave podľa 86,4 % obyvateľov, verejné osvetlenie je uspokojivé pre 81,4 % obyvateľov, rozhlas je v dobrom stave pre 69,5 % obyvateľov. Na kanalizáciu sa plánuje pripojiť 65,5 % respondentov, pričom 9,1 % respondentov pripojených už je. Ostatní obyvatelia 25,5 % sa pripojiť na kanalizáciu neplánujú. Vodovod je podľa 89,7 % obyvateľov v uspokojujúcom stave. Internet je pre 60,3 % zapojených občanov dostatočný. Z 53 odpovedí uviedlo 94,3 % opýtaných, že je v obci dostatok materských škôl.

Čo sa týka SMART riešení, zo 61 odpovedí by najväčší počet občanov privítalo WIFI prístupové body (33 obyvateľov – 54,1 %). Druhé miesto patrí elektrickým kolobežkám (16 opýtaných – 26,2 %). Na treťom mieste skončila SMART lavička s portami na nabíjanie (15 opýtaných – 24,6 %).

Medzi prvých päť priorít, ktoré by obec mala bezodkladne riešiť patrí dobudovanie kanalizácie, rekonštrukcia miestnych komunikácií, vybudovanie multifunkčného ihriska, rekonštrukcia a dobudovanie chodníkov, podpora malých podnikateľov.

ČASŤ B – STRATEGICKÁ ČASŤ

Kým analytická časť poukazovala na špecifiká vnútorné aj vonkajšie tak, strategická časť by s nimi mala pracovať a zohľadniť ich v procese nastavenia stratégie kam a ako má obec smerovať, aké projekty bude realizovať, o aké finančné zdroje sa bude uchádzať. Obec by mala svoje projektové zámery a plány nastaviť reálne vzhľadom na predchádzajúcu analýzu pričom treba brať do úvahy ekonomickú, sociálnu, technickú stránku.

VÍZIA OBCE

„Víziou obce je vytvorenie modernej a funkčnej občianskej vybavenosti v čistej obci s ohľadom na jej charakter, tradície a prírodné podmienky tak, aby umožňovala rozvoj vo všetkých kľúčových oblastiach života: sociálnej, environmentálnej, hospodárskej, technickej a smart oblasti, pričom bude klásť dôraz na rozvoj cestovného ruchu, znižovanie energetických výdavkov a dobrých medziľudských vzťahov. „

STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE

Strategické ciele rozvoja obce vychádzajú z cieľov definovaných v zákone o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. Strategickým cieľom obce je tak:

1. Odstraňovanie alebo zmiernovanie rozdielov v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zároveň tak zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce
2. Zabezpečiť zvyšovanie ekonomickej výkonnosti, konkurencieschopnosti a rozvoj inovácií v obci aj za pomoci využívania novej technológie a smart riešení
3. Zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov

Pri všetkých cieľoch je potrebné aby obec využívala vnútorný potenciál (prírodný, kultúrny, materiálny, finančný, ľudský, inštitucionálny), poznatky vedy, výskumu (nové technológie), digitalizáciu a informatizáciu v maximálnej možnej miere a tak dosiahla optimálny výsledok rozvoja obce, pričom bude naďalej rešpektovať zachovanie identity obce, ochranu životného prostredia, tradície, ochranu zdravia a bezpečnosti občanov.

Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce nadväzujú na prioritné oblasti Programu Slovensko 2021- 2027, ktoré sú tiež zapracované do PHSR Trenčianskeho kraja pre roky 2022- 2030. V Programe Slovensko ide o oblasti: Zelenšie Slovensko, Prepojenejšie Slovensko, Konkurencieschopnejšie a inteligentnejšie Slovensko, Sociálnejšie a inkluzívnejšie Slovensko, Európa bližšie k občanom, Fond na spravodlivú transformáciu. V PHSR TSK sú strategické oblasti vymedzené nasledovne : Inovatívny kraj, zelený kraj, prepojený kraj, Zdravý - vzdelaný a sociálny kraj, udržateľná a spravodlivá transformácia územia.

Obec Skačany v rámci tvorby Programu rozvoja obce ponechala pôvodné prioritné oblasti, v ktorých bližšie definuje strategické a špecifické ciele zamerané na rozvoj obce a ktoré sú v súlade s vyššie spomínanými strategickými dokumentami.

Prioritná oblasť: HOSPODÁRSKA

Cieľ hospodárskej oblasti:

Rozvíjať potenciál cestovného ruchu a vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry za účelom skvalitnenia poskytovaných služieb s využitím moderných a inovatívnych technológií.

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu : podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, budovanie turistickej infraštruktúry, podpora miestnych podnikateľov v CR

Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry: rekonštrukcia miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov a pod.

Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry: plynofikácia, NN sieť, verejné osvetlenie, rozhlas a pod.

Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce: spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca

Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií : informačné kiosky, nabíjacie stanice na smart zariadenia a dopravné prostriedky, wifi na verejných priestranstvách, balíkomat, atď

Prioritná oblasť: SOCIÁLNA

Cieľ sociálnej oblasti:

Budovať a zlepšovať úroveň poskytovaných sociálnych služieb pre občanov odkázaných na sociálnu starostlivosť a zároveň zabezpečiť dostupnú a kvalitnú základnú zdravotnú starostlivosť pre všetkých občanov, zvyšovať vzdelanostnú úroveň občanov, podporiť infraštruktúru voľného času, dostupného bývania pre občanov, verejných služieb s ohľadom na zachovanie kultúrneho dedičstva a s možnosťou aktívneho spoločenského využitia.

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci: podpora bytovej výstavby, vysporiadanie pozemkov

Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa : rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb a pod.

Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva : infraštruktúra zdravotníctva, podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpora sociálnych služieb v obci, sociálna pomoc na komunitnej úrovni a pod.

Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít: zlepšenie podmienok vzdelávania v MŠ, v ZŠ, výstavba/rekonštrukcia školských a športových zariadení, podpora športových podujatí a telies

Priorita 10: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce: obnova kultúrnych pamiatok, podpora kultúrnych podujatí a organizácií pôsobiacich v oblasti kultúry

Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov: vzdelávanie zamestnancov samosprávy a podpora zamestnanosti

Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce : podpora vzniku občianskych združení, podpora spolupráce medzi združeniami a inými subjektami

Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia : zavádzanie moderných technológií, aplikácií , smart riešení na uľahčenie informovanosti občanov

Prioritná oblasť: ENVIRONMENTÁLNA

Cieľ environmentálnej oblasti:

Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné, čisté životné prostredie a podporovať trvalo udržateľný rozvoj s cieľom zvyšovania energetickej efektívnosti, zhodnocovania odpadov, separovania odpadov a ochrany prírody .

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva: vybudovanie kanalizácie, rekonštrukcia kanalizácie, vybudovanie vodovodov, rekonštrukcia vodovodu, ochrana vodných zdrojov, efektívne využívanie vodných zdrojov, budovanie vodozádržných opatrení a pod.

Priorita 15: Odpadové hospodárstvo: podpora separovaného zberu odpadu, skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam, revitalizácia, atď.

Priorita 16: Ochrana životného prostredia : ochrana vody, pôdy, ovzdušia , budovanie protipovodňových opatrení, ochrana biodiverzity, adaptácia na zmenu klímy, obmedzenie developerských projektov s negatívnym dopadom na životné prostredie a pod.

ČASŤ C – PROGRAMOVÁ ČASŤ

V tejto časti sa Program rozvoja obce snaží popísať akými aktivitami, projektami by sa dali naplniť priority programu tak, aby boli naplnené strategické ciele všetkých oblastí : hospodárskej, sociálnej a environmentálnej.

C.1 Hospodárska prioritná oblasť

Priorita 1: Rozvoj podnikateľského prostredia a cestovného ruchu	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci	Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ
	Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry
	Vymedzenie prenájomných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne
	Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci
	Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce
	Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií
1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty
1.3 Rozvoj cestovného ruchu	Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách
	Výstavba pamätnej izby
	Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok
	Budovanie remeselných dvorov
	Podpora vytvárania nových atraktivít v obci
	Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov
	Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)
	Spracovanie kalendára podujatí
	Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít
Priorita 2: Budovanie, rekonštrukcia , skvalitnenie a rozvoj dopravnej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest	Rekonštrukcia ciest II. a III. triedy na území katastra obce
2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci	Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií
	Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci

	Rekonštrukcia zastávok SAD
	Výstavba a rekonštrukcia parkovísk
	Značenie ciest, chodníkov, ulíc
	Rekonštrukcia lávok a mostov
2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Budovanie cyklotrás
	Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu
Priorita 3: Budovanie, rekonštrukcia, skvalitnenie a rozvoj technickej infraštruktúry	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci	Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia
	Vybudovanie kamerového systému v obci
	Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu
	Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy
	Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov
3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry	Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí
	Realizácia vysokorychlostného internetu v obci
	Rekonštrukcia a výstavba vodovodov
Priorita 4: Rozvoj partnerskej spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce	Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností a prezentáciu projektov dobrej praxe
4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne
4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni	Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR
Priorita 5 : Zavádzanie inovatívnych a smart technológií	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí	Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností
	Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia
	Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu

C.2 Sociálna prioritná oblasť

Priorita 6: Rozvoj možností pre bývanie v obci	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci	Výstavba nájomných bytov
	Podpora a budovanie IBV
6.2 Podpora existujúcich bytových jednotiek	Rekonštrukcia nájomných bytov
Priorita 7: Údržba verejných priestorov a efektívna verejná správa	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
7.1 Estetické verejné priestranstvá	Rekonštrukcia/vybudovanie námestia
	Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou
	Výstavba amfiteátra
	Vybudovanie/ rekonštrukcia detských ihrísk
	Vybudovanie trhoviska/trhových miest

7.2 Zmodernizované verejné budovy	Rekonštrukcia a modernizácia obecného úradu
	Rekonštrukcia a modernizácia domu smútku
	Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína
	Rekonštrukcia a modernizácia hasičskej zbrojnice
	Rekonštrukcia a modernizácia kultúrneho domu
	Rekonštrukcia/zriadenie a modernizácia obecnej knižnice
7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom	Projekt elektronizácie služieb verejnej správy
	Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: programu rozvoja obce a územného plánu obce
Priorita 8: Tvorba a rozvoj služieb v oblasti sociálnej pomoci a zdravotníctva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
8.1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra	Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti
	Rekonštrukcia / zriadenie, modernizácia zdravotného strediska
8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov	Zriadenie/rekonštrukcia a modernizácia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby
	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb
	Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže
	Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov
Priorita 9: Zlepšenie infraštruktúry a kvality vzdelávania a podpora voľnočasových aktivít	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
9.1 Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia Materskej školy
	Rekonštrukcia Základnej školy
	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ
9.2 Podpora voľnočasových aktivít	Rekonštrukcia futbalového ihriska
	Výstavba multifunkčného športového areálu
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti športu a voľnočasových aktivít
Priorita 10: Zachovanie a zveľadenie kultúrneho bohatstva obce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
10.1 Ochrana kult. pamiatok	Rekonštrukcia / obnova kultúrnych a historických pamiatok
10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií	Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií
	Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti kultúry
	Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce
Priorita 11: Rozvoj ľudských zdrojov	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti	Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ, zamestnancov na obecnom úrade
11.2 Podpora zamestnanosti	Po zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov
Priorita 12: Podpora vzniku záujmových združení s cieľom zlepšovania sociálnych vzťahov a spolupráce	
Opatrenie	Projekt/Aktivita

12.1 Podpora vzniku záujmových združení	Zakladanie záujmových združení
12.2 Spolupráca obce a organizácii	Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so spriatelnenými obcami, organizáciami
Priorita 13: Tvorba novej občianskej a sociálnej infraštruktúry s dôrazom na smart riešenia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov	Zriadenie dostupnej wifi – tzv. wifi zóny pre občanov
	Zavedenie moderných technológií na obecný úrad, do knižnice, na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie

C.3 Environmentálna prioritná oblasť

Priorita 14: Rozvoj vodného hospodárstva	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou	Vybudovanie/ rekonštrukcia vodovodu
14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd	Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci
Priorita 15: Odpadové hospodárstvo	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
	Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci
	Projekt osvetu, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu
	Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska
	Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov
Priorita 16: Ochrana životného prostredia	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
16.1 Ochrana zložiek životného prostredia	Ochrana vody, pôdy, ovzdušia
	Využívanie alternatívnych zdrojov energie
	Likvidácia čiernych skládok
	Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov
16.2 Skvalitnenie životného prostredia	Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov
	Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev
16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov	Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov
	Protipožiarne opatrenia
	Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách
16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj	Podpora a budovanie infraštruktúry pre elektro zariadenia

Zdroj: vlastné spracovanie

ČASŤ D – REALIZAČNÁ ČASŤ

Zatiaľ čo predošlé časti Programu rozvoja obce analyzovali a brali do úvahy možné projekty a aktivity na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja obce, realizačná časť sa zameriava už na konkrétne projekty a na ich bližší popis.

Realizačná časť sa zameriava na projekty, ich zabezpečenie, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenia realizácie

Kompetencie obce v oblasti regionálneho rozvoja vymedzuje zákon o podpore regionálneho rozvoja č.309/2014 Z. z., § 12 nasledovne:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Na základe uvedeného bude obec Skačany zabezpečovať a koordinovať realizáciu PHSR obce prostredníctvom zodpovedných pracovníkov na obecnom úrade. Aktivity, kde hlavným realizátorom bude obec, budú zabezpečované vlastnými zdrojmi, alebo prostredníctvom externých dodávateľov v zmysle platného zákona. Obecný úrad disponuje kvalifikovanými pracovníkmi so skúsenosťami s realizáciou aktivít po organizačnej, finančnej či technickej stránke. Aktivity, ktoré budú realizované inými subjektmi (podnikateľmi, organizáciami v obci alebo mimo obce), budú pracovníkmi obecného úradu monitorované.

D.2 Vecný a časový harmonogram realizácie

Aby bol Program rozvoja obce čo najviac adresný a konkrétny, obsahuje tiež informácie o projektoch, časovom horizonte ich realizácie, možných finančných zdrojoch na realizáciu a odhadovaných nákladoch na projekty. Vzhľadom na nedostatok vlastných financií- častokrát aj len na základné fungovanie - sa obce spoliehajú hlavne na vyhlásené výzvy, dotačné programy alebo iné externé zdroje.. Aby boli však obce schopné pružne na vyhlásené výzvy reagovať, musia mať pripravený tzv. Akčný plán. Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít.

Formulár: AKČNÝ PLÁN HOSPODÁRSKA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie v EUR	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 1.1 Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti v obci			
Spracovanie stratégie podpory podnikania a zvýšenia informovanosti o možnostiach podpory zo strany obce, VUC, štátu, EÚ	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Komunikácia s hlavnými sociálno-ekonomickými partnermi pri koordinácii rozvojových aktivít a projektov obce	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón v obci – príprava a realizácia infraštruktúry	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vymedzenie prenajímateľných priestorov pre potrebné služby a remeselné dielne	Od r. 2024 do 2031	60 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a revitalizácia starých priemyselných zón v obci	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zakladanie malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora tradičných odvetví a zavádzanie nových technológií	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 1.2 Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva			
Podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora subjektov lesného hospodárstva	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

a zhodnocovania drevnej hmoty			
Opatrenie: 1.3 Rozvoj cestovného ruchu			
Značenie a tvorba cykloturistických trás, náučných chodníkov, turistických chodníkov, tvorba atraktívnych a odpočinkových miest na týchto trasách	Od r. 2024 do 2031	25 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba pamätnej izby	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Dostupnosť a propagácia prírodných a historických pamiatok v obci	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie remeselných dvorov	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vytvárania nových atraktivít v obci	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Tvorba a spracovanie kvalitných propagačných materiálov	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Prepojenie obce so subjektami cestovného ruchu a agroturistiky	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklór, hudba, pôvodný odev) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu)	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie kalendára podujatí	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Uzavretie dohôd s podnikateľmi v CR a podporovanie ich aktivít	Od r. 2024 do 2031	5 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.1 Zlepšenie dostupnosti obyvateľov obce za prácou a službami do najbližších miest			
Rekonštrukcia cesty III. triedy na území katastra obce	Od r. 2024 do 2031	600 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.2 Zlepšenie kvality dopravnej infraštruktúry v obci			
Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií	Od r. 2024 do 2031	800 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia chodníkov v obci	Od r. 2024 do 2031	450 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia zastávok SAD	Od r. 2024 do 2031	20 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba a rekonštrukcia parkovísk	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Značenie ciest, chodníkov, ulíc	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Rekonštrukcia lávok a mostov	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 2.3 Zlepšenie infraštruktúry pre nemotorovú dopravu			
Budovanie cyklotrás	Od r. 2024 do 2031	4 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie doplnkovej infraštruktúry pre nemotorovú dopravu	Od r. 2024 do 2031	4 000 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.1 Podpora bezpečnosti a úspory energií v obci			
Rekonštrukcia a výstavba verejného osvetlenia	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie kamerového systému v obci	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba verejného rozhlasu	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Budovanie alternatívnych energetických zdrojov pre obecné budovy	Od r. 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Znižovanie energetickej náročnosti obecných budov	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 3.2 Rozvoj technickej infraštruktúry			
Výstavba/rekonštrukcia plynovodu, zavedenie plynofikácie do nových častí	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Realizácia vysokorýchlostného internetu v obci	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a výstavba vodovodov	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.1 Rozvoj medzinárodnej spolupráce			
Aktivity, workshopy a podujatia zamerané na výmenu skúseností	Od r. 2024 do 2031	25 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 4.2 Rozvoj spolupráce na úrovni regiónu			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v obci aj v regióne	Od r. 2024 do 2031	25 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 4.3 Rozvoj spolupráce na národnej úrovni			
Aktivity zamerané na rozvoj spolupráce medzi súkromným a verejným sektorom v rámci celej SR	Od r. 2024 do 2031	25 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 5.1 Zavedenie smart manažmentu do jednotlivých oblastí			
Zavedenie moderných technológií pre výkon verejných činností	Od r. 2024 do 2031	45 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Zavedenie smart manažmentu verejného osvetlenia	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie smart manažmentu komunálneho odpadu	Od r. 2024 do 2031	75 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

SOCIÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie v EUR	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 6.1 Vytváranie podmienok pre rozvoj bývania v obci			
Výstavba nájomných bytov	Od r. 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora a budovanie IBV	Od r. 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 6.2 Podpora existujúcich bytových jednotiek			
Rekonštrukcia nájomných bytov	Od r. 2024 do 2031	180 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.1 Estetické verejné priestranstvá			
Rekonštrukcia/vybudovanie námestia	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba amfiteátra	Od r. 2024 do 2031	80 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie detského ihriska	Od r. 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Vybudovanie trhoviska/trhových miest	Od r. 2024 do 2031	60 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.2 Zmodernizované verejné budovy			
Rekonštrukcia obecného úradu	Od r. 2024 do 2031	220 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia domu smútku	Od r. 2024 do 2031	120 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia a rozširovanie obecného cintorína	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia kultúrneho domu	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Rekonštrukcia/zriadenie obecnej knižnice	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 7.3 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom			
Projekt elektronizácie služieb verejnej správy	Od r. 2024 do 2031	35 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Aktualizácia/tvorba rozvojových dokumentov: program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce a územného plánu obce	Od r. 2024 do 2031	10 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 8. 1 Kvalitná zdravotná starostlivosť a vybavená zdravotnícka infraštruktúra			
Podpora poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia zdravotného strediska	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 8.2 Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov			
Zriadenie/rekonštrukcia zariadenia poskytujúce opatrovateľské služby	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie služieb, zvýšenie kvality poskytovaných služieb	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora klubov pre seniorov, podpora aktivít pre matky s deťmi, podpora trávenia voľného času detí a mládeže	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora imobilných a zdravotne postihnutých občanov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.1 Rozvoj a podpora školstva			
Rekonštrukcia Materskej školy	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Rekonštrukcia Základnej školy	Od r. 2024 do 2031	500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 9.2 Podpora voľnočasových aktivít			
Rekonštrukcia futbalového ihriska a športových areálov: tenisové kurty a hokejbalové ihrisko	Od r. 2024 do 2031	180 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Výstavba multifunkčného športového areálu	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiacich v oblasti športu	Od r. 2024 do 2031	35 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie: 10.1 Ochrana kultúrnych pamiatok			
Rekonštrukcia a obnova kultúrnych a historických pamiatok	Od r. 2024 do 2031	280 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 10.2 Uchovanie a rozvíjanie zvykov a tradícií			
Organizovanie podujatí a zachovanie ľudových tradícií	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora spolkov, združení a jednotlivcov pôsobiach v oblasti kultúry	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie histórie obce, vytvorenie monografie obce	Od r. 2024 do 2031	25 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 11.1 Vzdelávanie zamestnancov samospráv a organizácií v ich zriaďovateľskej pôsobnosti			
Podpora vzdelávacích projektov v MŠ, ZŠ, zamestnancov na obecnom úrade	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 11. 2 Podpora zamestnanosti			
Po zamestnanosti pre obyvateľov obce vrátane znevýhodnených skupín občanov	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.1 Podpora vzniku záujmových združení			
Zakladanie záujmových združení	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 12.2 Spolupráca obce a organizácií			
Aktívna spolupráca so záujmovými združeniami a spolupráca so susednými obcami, organizáciami	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 13.1 Tvorba smart infraštruktúry pre občanov			
Zriadenie dostupnej wifi -tzv. wifi zóny pre občanov	Od r. 2024 do 2031	40 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zavedenie moderných technológií na obecný úrad, do knižnice, na VPS či iné obcou zriadené inštitúcie	Od r. 2024 do 2031	35 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Financovanie v EUR	Možný zdroj financovania
Opatrenie: 14.1 Zabezpečenie dostatočného zásobovania obyvateľstva pitnou vodou			
Rekonštrukcia / vybudovanie vodovodu	Od r. 2024 do 2031	250 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 14.2 Zabezpečenie environmentálneho odvádzania odpadových vôd			
Vybudovanie kanalizácie a ČOV v obci	Od r. 2024 do 2031	6 500 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Opatrenie: 15.1 Podpora účinného a ekologického systému odpadového hospodárstva			
Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom	Od r. 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Modernizácia/vybudovanie zberného dvora v obci	Od r. 2024 do 2031	300 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Projekt osvetly, vzdelávania a propagácie separovaného zberu odpadu	Od r. 2024 do 2031	25 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Spracovanie biologického odpadu a zriadenie kompostoviska a vybavenie potrebnou technikou / technológiou	Od r. 2024 do 2031	200 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Podpora projektov zameraných na separovanie a zhodnocovanie odpadov	Od r. 2024 do 2031	180 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.1 Ochrana zložiek životného prostredia			
Ochrana vody, pôdy, ovzdušia	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Využívanie alternatívnych zdrojov energie	Od r. 2024 do 2031	100 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Likvidácia čiernych skládok	Od r. 2024 do 2031	30 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Zlepšenie energetickej efektivity verejných budov	Od r. 2024 do 2031	400 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.2 Skvalitnenie životného prostredia			
Ochrana prírodných pamiatok, rezervácií a úkazov	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Revitalizácia zanedbaných budov a plôch v obci, verejných priestranstiev	Od r. 2024 do 2031	350 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie: 16.3 Ochrana obyvateľov pred ničivým pôsobením prírodných živlov			
Protipovodňové opatrenia – priekopy, odrážky, hrádzky, úprava brehov potoka, výstavba odvodňovacích priekop a kanálov	Od r. 2024 do 2031	600 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Protipožiarne opatrenia	Od r. 2024 do 2031	150 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Osveta v rámci krízového stavu pri živelných pohromách	Od r. 2024 do 2031	15 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje
Opatrenie 16.4 Smart riešenia zamerané na trvalo udržateľný rozvoj			
Podpora budovania infraštruktúry pre elektro zariadenia	Od r. 2024 do 2031	50 000	EŠIF, domáce a zahraničné fondy, štátny rozpočet, obecný rozpočet, iné zdroje

Zdroj: vlastné spracovanie

*Vzhľadom na neustále sa meniace ceny v oblasti stavebníctva, techniky, technológie a infláciu sú ceny uvedené v tabuľke informatívne a predbežné, nie záväzné. Cena realizácie projektu bude presne stanovená v čase jeho realizácie odbornou spôsobilou osobou alebo na základe prieskumu trhu.

Vzhľadom na SWOT analýzu, zhodnotenie stromu potenciálov a výziev obec pokladá za prioritné nasledovné projekty:

Tabuľka č. 21: Zoznam prioritne plánovaných projektových zámerov na roky 2024-2031

Oblasť	Aktivita
Oblasť sociálna	• Vybudovanie oddychových zón so zelenou infraštruktúrou • Výstavba multifunkčného športového areálu • Rekonštrukcia a obnova historických pamiatok • Vybudovanie centra pre seniorov a CVČ
Oblasť hospodárska	• Rekonštrukcia verejného osvetlenia • Rekonštrukcia cesty III. triedy • Pamätná izba • Vysokorychlostný internet
Oblasť environmentálna	• Kanalizácia • Protipovodňové opatrenia • Rozšírenie verejného vodovodu • Spracovanie biologického odpadu a kompostovisko + technika

Zdroj: vlastné spracovanie

D.3 Systém monitorovania a hodnotenia programu rozvoja obce

Nastavenie systému monitorovania má slúžiť na hodnotenie implementácie Programu rozvoja obce na základe vyhodnotenia zvolených ukazovateľov. Využíva sa pri tom systém zadefinovaných ukazovateľov ku jednotlivým cieľom, ktoré majú určené cieľové hodnoty a kritérium času na dosiahnutie očakávaných cieľových hodnôt (viď. tabuľka nižšie). Vzhľadom na to, že Program rozvoja obce je strednodobým strategickým dokumentom v rámci jeho priebehu dochádza k priebežnému monitorovaniu- raz ročne. Po skončení platnosti dokumentu dochádza k záverečnému či ex – post hodnoteniu.

Odporúča sa mať vytvorený monitorovací výbor, ktorý bude dohliadať na monitoring plnenia plánu Programu rozvoja obce. Monitoring bude vykonávaný z radov zamestnancov obecného úradu.

Aby boli jednotlivé projektové zámery programového dokumentu obce realizované v súlade s princípmi efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov je potrebné na úrovni obce monitorovať celkový proces implementácie stratégie a navrhovať, v prípade potreby, zmeny v realizácii strategických plánov, ich doplnenie, prípadne prípravu nových dokumentov potrebných pre napĺňanie globálneho cieľa obce. Obecné zastupiteľstvo obce Skačany bude na svojich stretnutiach jedenkrát ročne prehodnocovať plnenie Programu rozvoja obce. Podklady k hodnoteniu plnenia akčného plánu bude pripravovať starosta obce so zamestnancami obecného úradu. Získa a vyhodnotí prípadné pripomienky úradu, poslancov a verejnosti týkajúce sa akčného plánu. Na základe získaných informácií môže v prípade potreby obec uskutočniť aktualizáciu Programu rozvoja obce, pričom aktualizovaný dokument

musí schváliť zastupiteľstvo obce. Každá ďalšia aktualizácia bude označená novým číslom, pričom jej prvá verzia má označenie 1.0, každá ďalšia bude 1.1, 1.2, 1.3, atď.

Obec je podľa § 12 zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v platnom znení povinná každoročne do 31. mája zaslať na VÚC správu o plnení programu rozvoja obce.

Tabuľka č. 22: Merateľné ukazovatele

Projekt zameraný na :	Ukazovateľ	Merateľná jednotka	Cieľová hodnota do roku 2031
Výstavba, rekonštrukcia , modernizácia: - ciest - chodníkov - cyklochodníkov - lávok , mostov	Cesta, Chodník Cyklochodník Lávka, most	km	10 km 2 km 8 km
Výstavba , rekonštrukcia, modernizácia: - vodovodov - kanalizácii - plynového potrubia	Vodovod Kanalizácia Plynové potrubie	km	2 km 10 km 1 km
Výstavba , rekonštrukcia , modernizácia verejných priestranstiev (revitalizácia)	Verejné priestranstvo	m2	2000m2
Podpora cestovného ruchu (nové turistické trasy, náučné chodníky)	Turistické trasy, chodníky	km	5 km
Podpora cestovného ruchu (nové zariadenia poskytujúce služby v cestovnom ruchu)	Zariadenia v cestovnom ruchu	počet	1
Zrekonštruované, zmodernizované obecné budovy	Obecná budova	počet	3
Výstavba, rekonštrukcia , modernizácia detských ihrísk	Detské ihrisko	počet	1
Výstavba , rekonštrukcia , modernizácia športovísk	Športovisko	počet	2
Podpora podnikateľských subjektov	Nové podnikateľské subjekty	počet	1
Podpora zamestnanosti	Nové pracovné miesta	počet	2
Zvýšenie bezpečnosti obyvateľov	Monitorovaný priestor	m2	5000m2
	Opatrenia proti prírodným živlom	počet	2
Úspora energie obecných budov	Úspora elektriny, plynu, vody	%	30
	Budovy využívajúce alternatívne zdroje energie	počet	2
	Budovy s rekonštrukciou zameranou na úsporu energie	počet	2
Podpora bývania v obci (rekonštrukcia, výstavba)	Nájomné byty	počet	0
Podpora bývania v obci (nové IBV)	IBV	m2	20

Zvýšenie kvality poskytovania zdravotníckych služieb	Ambulancie všeobecného/špecializovaného lekára	počet	1
	Zdravotnícke centrá	počet	1
	Lekárne	počet	1
Ochrana, rekonštrukcia kultúrnych pamiatok	Kultúrne pamiatky	počet	3
Sociálna starostlivosť o znevýhodnené skupiny občanov (tvorba a jej modernizácia)	Počet osôb ktorým je poskytovaná sociálna starostlivosť	počet	10
Rozvoj a podpora školstva	Rekonštrukcia budov školských zariadení	počet	1
	Rekonštrukcia učební	počet	5
Podpora spolupráce	Aktivity na podporu spolupráce, workshopy, stretnutia	počet	10
Rozvoj technickej a technologickej infraštruktúry obce	Internetové pokrytie obce	% pokrytia	100
Zachovávanie a rozvoj zvykov a tradícií	Podujatia na podporu zvykov a tradícií	počet	40
Podpora poskytovania verejných služieb	Inovované služby, nové služby pre občanov	počet	10
Vzdelávanie zamestnancov samosprávy a organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti	Vzdelávacie aktivity	počet	10
Ochrana životného prostredia: - Odstránenie čiernych skládok - Environmentálne odvádzanie odpadových vôd - Osveta v oblasti ochrany ŽP	- Odstránené čierne skládky - Počet domácností napojených na kanalizáciu - Aktivity na podporu ochrany ŽP	počet	10
Separovanie odpadu	Množstvo vyseparovaného odpadu	kg/%	60
Rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	Podporení či noví poľnohospodári, SHR, subjekty lesného hospodárstva	počet	5

Zdroj: vlastné spracovanie

*V prípade realizácie aktivity, projektu, ktorého merateľný ukazovateľ nie je definovaný v hore uvedenej tabuľke, bude jeho cieľová hodnota definovaná priamo projektom, projektovou dokumentáciou, či v popise projektu. Merateľný ukazovateľ je definovaný priamo charakterom realizovanej aktivity. A teda ak sa budujú cesty, či chodníky – sleduje sa ich dĺžka, prípadne ak sa sleduje úspora, najlepšie sa vyjadruje v percentách oproti pôvodnému stavu. Pri akomkoľvek projekte je preto potrebné definovať veličinu, ktorá bude udávať cieľovú hodnotu projektu.

ČASŤ E – FINANČNÁ ČASŤ

Jednou z kľúčových častí podrobného plánu implementácie Programu rozvoja obce je plán využitia zdrojov a finančný plán implementácie stratégie. Úlohou v tejto časti je stanoviť finančné, ľudské, priestorové, materiálne a iné zdroje nevyhnutné pre implementáciu Programu rozvoja obce. Ako sme už spomínali, obce sa pre nedostatok financií spoliehajú na dotačné programy a iné externé zdroje financovania realizácie projektov. Je tiež rad opatrení- ako napr. investície, ktoré je možné realizovať z iných ako dotačných či rozpočtových zdrojov. Investície, ktoré zefektívňujú prevádzku infraštruktúry a poskytované služby je možné financovať aj napr. za pomoci výhodných pôžičiek. Investície, ktoré prinášajú finančný prospech aj súkromnému sektoru je možné zabezpečiť v partnerstve privátneho a verejného sektora a pod.

Regionálny rozvoj je financovaný podľa zákona 539/2008 Z. z., §4 prioritne :

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly ministerstva investícií a z rozpočtových kapitol iných ministerstiev,
- b) zo štátnych účelových fondov,
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov,
- d) z rozpočtov obcí,
- e) z prostriedkov fyzických osôb,
- f) z prostriedkov právnických osôb,
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií,
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi,
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

Doplňkovým zdrojom finančného zabezpečenia podpory regionálneho rozvoja sú finančné prostriedky z fondov Európskej únie poskytované podľa osobitných predpisov.

E.1 Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Finančné prostriedky, ktoré môže obec získať môžu pochádzať z viacerých zdrojov:

- Dotácie ministerstiev a fondov (MIRI, MŽP, Environmentálny fond, MPSVR, MD, MŠ, Fond na podporu športu, Dotácie ministerstva kultúry,...),
- Grantové schémy ministerstiev a neziskových organizácií,
- Vlastné zdroje,
- Bankové úvery,
- Účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev,
- Sponzoring, atď.

Štruktúra využitia zdrojov vždy závisí na aktuálnej finančnej situácii obce, prioritách, možnosti získania externých zdrojov na financovanie, ale aj na spoločensko- ekonomických podmienkach v spoločnosti.

Formulár č. 3 : Indikatívny rozpočet - sumarizácia

Spolu v EUR	
I. Hospodárska oblasť	12 340 000,00
II. Sociálna oblasť	5 590 000,00
III. Environmentálna oblasť	9 400 000,00

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Schválenie Programu rozvoja obce	
Dokument	Názov: Program rozvoja obce Skačany na roky 2024 – 2031 Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 309/2014 Z. z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky tvorby a implementácie p programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja, ktorú vypracoval Úrad podpredsedu Vlády SR pre investície a informatizáciu, v jej platnom znení.
Spracovanie	Forma spracovania: spracovanie vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Obdobie spracovania: Dokument bol spracovaný v období 05/2023-12/2023. Prípravný tím. Pozostával z 3 členov, počas tvorby Programu rozvoja obce dohliadal na správnosť informácií v dokumente. Autor dokumentu: MVL Štefánek, s.r.o. Účasť verejnosti : verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania prostredníctvom dotazníkového prieskumu o obci, jej službách, potrebách, nedostatkoch, atď.
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy: 12.12.2023 Verejné pripomienkovanie: 12.12.2023
Schválenie	Program rozvoja obce Skačany na roky 2024 – 2031 bol schválený na zastupiteľstve dňa 12.12.2023.

Prílohy Programu rozvoja obce

Príloha č. 1 – Vstupná správa pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Skačany

Príloha č. 2 – Uznesenie o schválení Vstupnej správy pre spracovanie / aktualizáciu strategického dokumentu Program rozvoja obce Skačany

Príloha č. 3 – Register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok

Príloha č. 4 – Dotazník – vzor použitý pri zbere dát pre potreby Programu rozvoja obce Skačany

Príloha č. 5 Uznesenie o schválení Programu rozvoja obce Skačany na roky 2024-2031